

Khall 29.3.2010

I KAALISTEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS
2009

Toimintakertomus 2009

hyväksytty valtuustossa

Sisällysluettelo

sivu

Kaupunginjohtajan katsaus	3
KAUPUNGIN HALLINTO	
Luottamushenkilöorganisaatio	5
Toimielimet 2009 – 2010/2012	6
Viranhaltijaorganisaatio	8
YLEINEN OMAN ALUEEN KEHITYS	
Väestönkehitys	8
Työllisyys	8
Työttömyys 2005 - 2009	9
Työpaikat	9
Seutuyhteistyö	9
KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	10
Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
Kaupungin henkilöstö	15
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	16
Ympäristötekijät	16
Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	17
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
Toiminnan rahoitus	
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	20
Rahoituslaskelma	20
Rahoitusasema ja sen muutokset	
Tase ja sen tunnusluvut	21
Kokonaistulot ja –menot	24
Konsernin toiminta ja talous	
Konsernin rakenne	25
Konsernin toiminnan ohjaus	26
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	27
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	28
Konsernituloslaskelma	30
Konsernin rahoituslaskelma	31
Konsernitase	32
Konsernitaseen tunnusluvut	33
KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	
1. Tilikauden 1.1. – 31.12.2009 tuloksen käsittely	34
2. Talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet	34

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

HALLINTOPALVELUT

Keskusvaalilautakunta	
Vaalit	35
Tarkastuslautakunta	
Tarkastustoimi	36
Kaupunginhallitus	
Hallintopalvelut	37
Kehittäminen ja elinkeinot	40
Talousarvion 2009 kaupunkikonsernia koskevat tavoitteet	42
Konsernin tavoitteet	43
Tukipalvelut	46
Maaseutulautakunta	
Maaseutupalvelut	48

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Sosiaali- ja terveyslautakunta	
Yleispalvelut	50
Sosiaali- ja perhepalvelut	52
Vanhus- ja kotihoitopalvelut	55
Terveyspalvelut	57

SIVISTYSPALVELUT

Koululautakunta	
Perusopetus	60
Toisen asteen opetus	62
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	64

TEKNISET PALVELUT

Ympäristölautakunta	66
Tekninen lautakunta	
Yhdyskuntatekniikka	68
Kiinteistöhoito	71

Liitteet	Sairauspoissaolojen seuranta 31.12.2009
	Tilinpäätöksen toteutumisvertailu vuodelta 2009
	Tilinpäätöksen liitetiedot
	Henkilöstökertomus vuodelta 2009

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Ikaalisten kaupungin ylijäämä 1,7 milj. euroa, runsaista investoinneista huolimatta lainakanta säilyi lähes ennallaan

Ikaalisten kaupungin vuoden 2009 tilinpäätös muodostui 1,1 milj. euroa talousarviota paremmaksi. Tilikauden ylijäämä on 1,7 milj. euroa (1,2 M€v. 2008). Kaupungin kumulatiivisen alijäämän yhteissumma puolittui 1,7 milj. euroon (230 €/asukas). Ylijäämään vaikuttivat keskeisimmin onnistunut kustannustenhallinta erityisesti henkilöstömenoissa ja terveystalustoissa sekä omaisuuden myyntivoitot (mm. viemärlaitos 0,3 milj.eur). Vuosikatetta kertyi 2,42 milj. euroa (2,23 M€v. 2008) eli 325 €/asukas (249 % poistoista). Kaupungin rahoitusasema säilyi edelleen hyvänä, sillä runsaista investoinneista (bruttoinvestoinnit lähes 4,4 milj. euroa) huolimatta lainakanta kasvoi vain 0,25 milj. eurolla noin 11,2 milj. euroon eli 1.508 €/asukas, joka on n. 20 % alle valtakunnan keskiarvon.

Kaupungin toiminnan ulkoiset kustannukset kasvoivat 3 % vuoteen 2008 verrattuna. Toimintakate (nettomenot) kasvoi 3,7 %. Käytännössä kaikki toimialat pysyivät hyvin budjettiraameissa. Kaupungin suurin kuluerä henkilöstömenot alittivat talousarvion 0,6 milj. eurolla. Erikoissairaanhoidon ostot olivat absoluuttisesti yli 3 % vuotta 2008 pienemmät. Toiminnallisesti suurin edistysaskel oli hammashuollon saattaminen ulkoistuksen kautta hoitotakuun velvoitteiden edellyttämälle tasolle.

Keskeisemmät investoinnit olivat yhteiskoulun ja kirjaston saneerauksen loppuun saattaminen 1,7 milj. eurolla (koko hanke 4,8 milj. euroa, joka alitti kust.arvion). Kunnallistekniikkaa investoitiin mm. Kiviniemen uudelle asuinalueelle lähes 0,3 milj. euroa ja Vanhan Tampereen tien loppuun saattamiseen 0,5 milj. euroa. Keskustan kouluun investoitiin 0,13 milj. euroa (ruokahuollon järjestelyt).

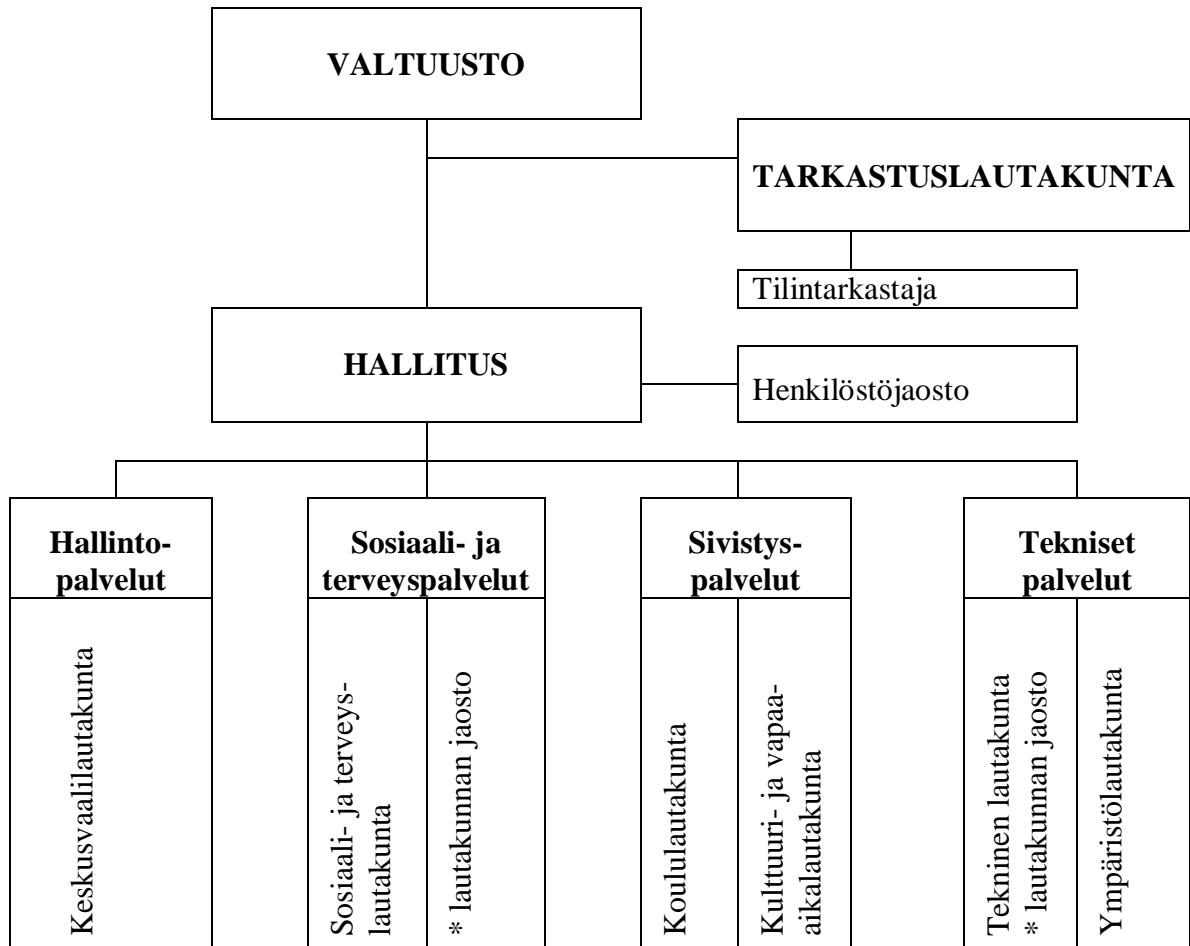
Kaupunkikonsernin puolelta voidaan todeta kaupungin viemärlaitoksen yhdistämisen Vesi Oy:n kanssa ja toiminta saatiin hyvään alkuun. Yhtiön tulos oli positiivinen, mutta runsaista investoinneista ja viemärlaitoskaupan rahoittamisen vuoksi lainakuorma lisääntyi oleellisesti. Kaupunkikonsernin asunto-osakeyhtiöiden käyttöaste oli hyvä 96 %. Kypyläkaupunki Oy:n toiminta keskittyi Nummenrinteen kauppakeskuksen aloittamisen valmisteluun (kaava lainvoimaiseksi heinäkuussa 2009, TE-keskuksen työllisyysperusteinen inv.avustus 0,36 milj. euroa alueen kunnallistekniikkaan myönnettiin joulukuussa 2009) sekä Ikaalisten brandin kehitystyöhön.

Ikaalisten kaupungin väkiluku (7425 v. 2009 lopussa) laski 2009 vuonna 28 hengellä, vaikka muuttoliike olikin 12 henkilöä positiivinen. Epäedullinen syntyvyyskuolleisuus -suhde nakertaa edelleen väestöpohjaamme. Jatkossa ykköstavoittemme edelleen on saada käännettyä asukasluokehitys plussalle. Tähän eväitä antavat mm. Kiviniemen ja Sarkinrannan uudet asuntoalueet sekä Nummenrinteen kauppakeskuksen tuleva toteutuminen.

Kiitän kaupungin luottamushenkilöitä ja työntekijöitä sitoutuneesta ja tuloksellisesta tekemisestä kaupunkimme hyväksi. Voimme olla tyytyväisiä yhdessä tekemästämme hyvästä tuloksesta vuonna 2009. Tulevista linjauksistamme suurin tulee olemaan Paras-hankkeen edellyttämät ratkaisut, joihin haemme vastauksen vuosien 2010-2011 aikana.

Ikaalisissa 24.3.2010

Tero Nissinen
kaupunginjohtaja

KAUPUNGIN HALLINTO**LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO**

Valtuutettujen lukumäärä on 27.

Kaudelle 2009 - 2012 valitun valtuuston poliittiset voimasuhteet olivat

• Suomen Keskusta	10
• Kansallinen Kokoomus	6
• Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	6
• Perussuomalaiset	3
• Vasemmistoliitto	1
• Kristillinen Liitto	1

Kaupunginhallituksen jäsenmäärä oli 9.

Kaupungin tilintarkastusyhteisö on Oy Auditor Ab Julkistarkastus, tilintarkastajana kertomusvuonna toimi JHTT Anu Servo.

TOIMIELIMET 2009 – 2010/2012 JA KOKOUSMÄÄRÄT V. 2009**KAUPUNGINVALTUUSTO 2009 - 2012**
Kokouksia 7

Tuomisto Timo pj.
 Moberg Heli I vpj.
 Hakala Juhani II vpj.
 Ahokoivu Osmo
 Haavisto Mirjami
 Hanhikangas Mirja
 Heinola-Lehtokorpi Liisa
 Heiska Ari
 Hiekka Matti
 Iso-Oja Esko
 Jokinen Mauno
 Klinga Katja-Leena
 Koivisto Kaija
 Korttesluoma Tapio
 Kyrönviita Mika
 Marttila Antti
 Mattila Jukka
 Mäkelä Anne
 Ojakoski Arto
 Ranne Anneli
 Saarela Juhani
 Salo Aimo
 Tienari Tapio
 Viitaniemi Hannu
 Vuorela Sonja
 Ylihaveri Johanna
 Äijö Matti

KESKUSVAALILAUTAKUNTA
2009 - 2010
Kokouksia 2

Kaappa Jouni pj.
 Mattila Tarja vpj.
 Koivisto Eila
 Mansoniemi Juha
 Vilppo Erkki

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2009 - 2010
Kokouksia (8) 5

Marttila Antti pj.
 Mattila Jukka vpj.
 Hiiri Taina
 Hirvonen Heli
 Lassila Mauno
 Lehtinen Jaakko
 Oksa Anna-Liisa
 Rajasalo Marja-Liisa

KAUPUNGINHALLITUS 2009 - 2010
Kokouksia 21

Äijö Matti pj.
 Tienari Tapio I vpj.
 Kyrönviita Mika II vpj.
 Haavisto Mirjami
 Heinola-Lehtokorpi Liisa
 Heiska Ari
 Mäkelä Anne
 Salo Aimo
 Vuorela Sonja

HENKILÖSTÖJAOSTO 2009 - 2010
Kokouksia 6

Kyrönviita Mika pj.
 Salo Aimo vpj.
 Haavisto Mirjami

**SOSIAALI- JA TERVEYS-
LAUTAKUNTA 2009 - 2010**

Kokouksia 10

Ranne Anneli	pj.
Talonen Tuula	vpj.
Haapaniemi Pauli	
Johansson Aulikki	
Jokinen Mauno	
Koivisto Kaija	
Korttesluoma Tapio	
Laaksonen Jouko	
Mäenpää Åsa	
Niemi Elisa	

**SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTA-
KUNNAN JAOSTO 2009 - 2010**

Kokouksia 4

Jokinen Mauno	pj.
Ranne Anneli	
Talonen Tuula	

KOULULAUTAKUNTA 2009 - 2010

Kokouksia 9

Iso-Oja Esko	pj.
Klinga Katja-Leena	vpj.
Laatikainen Terhi	
Lammi Tiina	
Salonen Jouko	
Saraketo Timo	
Tuomisto Timo J	
Viitasalo Maritta	

**KULTTUURI- JA VAPAA-AIKA-
LAUTAKUNTA 2009 - 2010**

Kokouksia 6

Nuottajärvi Vuokko-Liisa	pj.
Rajasalo Marita	vpj.
Ekman Toni	
Esko Jukka	
Hämeenaho Eija	
Kivimäki Olli	
Mäkinen Kaarlo	

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 2009 - 2010

Kokouksia 10

Ojakoski Arto	pj.
Heiska Ari	vpj.
Hiekka Matti	
Holmala Esa	
Joensuu Heli	
Mäkelä Aki	
Ojakoski Arto	
Talonen Tuula	
Viitasalo Maritta	

TEKNINEN LAUTAKUNTA 2009 - 2010

Kokouksia 11

Saarela Juhani	pj.
Ahokoivu Osmo	vpj.
Anetjärvi Ulla-Maija	
Helin Matti	
Kalli Tatu	
Sippola Sirpa	
Viitasalo Maritta	

TIEJAOSTO 2009-2010

Kokouksia 2

Saarela Juhani	pj.
Helin Matti	vpj.
Ahokoivu Osmo	

VIRANHALTIJAORGANISAATIO**OSASTOJAKO / OSASTOJEN PÄÄLLIKÖT**

Kaupunginjohtaja			
Hallintopalvelut Talousjohtaja	Sosiaali- ja terveys- palvelut Hallinto- ja talouspäälikkö	Sivistyspalvelut Sivistysjohtaja	Tekniset palvelut Kaupunginrakennus- mestari

Tilivelvolliset

Kaupunginvaltuuston päätöksen 22.8.1998 § 161 mukaan tilivelvollisia kaupunginhallituksen ja lautakuntien/jaostojen lisäksi ovat viranhaltijat, jotka toimivat päävastuualueiden johtajina tai vastuualueiden esimiehinä. Tilivelvollisuus ulottuu myös em. viranhaltijoiden sijaisina esteellisyys- ja estymistilanteissa toimiviin henkilöihin.

YLEINEN JA OMAN ALUEEN KEHITYS**VÄESTÖNKEHITYS**

Väestörekisterikeskuksen alustavien tietojen mukaan Ikaalisten asukasmäärä 31.12.2009 oli 7 425, kun se vuotta aiemmin oli 7 453. Syntyneiden määrä vuonna 2009 oli 55 (57), kun taas ikaalilaisia kuoli 95 (101). Luonnollinen poistuma oli siten 40 (44). Väestörekisterikeskuksen ennakkotietojen mukaan kuntaan muuttaneita (475) oli enemmän kuin pois muuttaneita ja nettomuutto oli +12.

VÄESTÖ

Vuosi	1990	2000	2005	2007	2008	2009
Asukasluku	8 192	7 744	7 548	7 489	7 453	7 425

TYÖLLISYYS

Ikaalisten työttömyysaste oli joulukuun lopussa 10,9 % (v. 2008 9,5 %). Koko vuoden keskiarvona työllisyysaste 10,0 % oli 1,9 %-yksikköä Pirkanmaata (11,9 %) ja 0,3 %-yksikköä koko maan lukua (10,3 %) alhaisempi.

TYÖTTÖMYYS 2005 - 2009

Vuosi	Työttömyys-%, vuosikeskiarvo	Työttömät vuosikeskiarvo	Työvoimamäärä vuosikeskiarvo
2005	9,8	342	3492
2006	7,9	276	3494
2007	6,1	209	3440
2008	6,5	222	3386
2009	10,0	337	3375

(lähde: Pirkanmaan vuosikirjat ja ELY-keskuksen tiedotteet)

TYÖPAIKAT

elinkeinojen %-osuudet

	2007	2006	2005
Maa-, metsä- ja kalatalous	9,4	9,2	9,8
Teollisuus- ja rakennustoiminta	28,7	30,5	27,2
Yksityiset ja julkiset palvelut	60,5	59,0	61,8
Tuntematon	1,4	1,3	1,2
Työpaikkaomavaraisuus %	94,9	95,4	97,0

SEUTUYHTEISTYÖ

Ikaalinen muodosti yhdessä Hämeenkyrön, Kihniön ja Parkanon kanssa Luoteis-Pirkanmaan seutukunnan. Seudun johtoryhmä koostuu kuntien poliittisista päättäjäistä (3/kunta) ja työvaliokunta kuntien virkajohtajista. Johtoryhmää ja työvaliokuntaa avustaa palkattuna toimihenkilönä seutuasiamies.

KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Kertomusvuosi 2009 oli kaupungille toinen peräkkäinen taloudellisesti erinomaisesti onnistunut. Keskeiset taloudelliset tavoitteet ylitettiin selkeästi. Toimintakatteen toteutumisaste oli 96,0 % ja säästöä syntyi 1,349 milj. euroa. Vuosikatteeksi muodostui hyvä 2,415 milj. € = 325 €/asukas, mikä ylitti talousarviossa ennakoitua 195 euroa/asukas. Poistojen ja arvonalentumisten määrä oli 1,038 milj. euroa. Tilinpäätös päättyi 1,693 milj. €:n ylijäämään. Ylijäämän muodostumiseen vaikuttivat keskeisimmin onnistunut kustannustenhallinta erityisesti henkilöstömenoissa ja terveystalouksissa sekä omaisuuden myyntivoitot (mm. viemärilaitos 0,312 milj.eur).

Kaupungin taseessa 31.12.2009 oleva kumulatiivinen alijäämä supistui 1 704 553,26 euroon, mikä on asukasta kohti 230 euroa (vuotta aiemmin 455 euroa/asukas). Kumulatiivisen alijäämän kattamiseksi on kaupunginvaltuusto hyväksynyt kuntalain 65 §:n edellyttämän toimenpideohjelman. Tämän mukaan alijäämä saadaan katettua vuoteen 2013 mennessä.

Toimintatuotot supistuivat 0,7 % , mutta niiden määrä ylitti talousarviossa ennakoitua 0,357 milj. eurolla (= 6,3 %). Tuottojen supistumiseen vaikutti keskeisimmin viemäri- ja liikelaikojen toiminnan siirtyminen Ikaalisten Vesi Oy:lle (maksutuotot edellisvuonna 0,572 milj. €). Toimintakulut kasvoivat 3,0 %, mutta alittivat budjetoidun 0,992 milj. eurolla (= 2,5 %). Toimintakatteen kasvuksi jäi 3,7 % = 1,160 milj. €

Talousarviomäärärahat riittivät tulosalueilla hyvin. Tulosalueista vain hallintopalvelut (105,5 % = 32,1 t€), sosiaali- ja perhepalvelut (102,2 % = 102,4 t€) ja toisen asteen opetus (102,1 % = 16,8 t€) ylittivät talousarviomäärärahansa. Hallintopalveluissakin kulumäärärahaa säästyi 3,1 % = 36,1 t€ mutta ylitys syntyi osan tontinmyyntivoittona jaksottumisesta vuodelle 2010. Merkittäviä, yli 50 t€:n säästöjä syntyi sen sijaan useilla tulosalueilla; tukipalvelut (+ 182,8 t€), vanhus- ja kotihoitopalvelut (+ 177,4 t€), terveystalouksien palvelut (+ 806,5 t€), perusopetus (+ 125,5 t€), ympäristöpalvelut (+ 64,3 t€) ja kiinteistöhoito (+ 57,5 t€).

Tonttien ja muun omaisuuden (lääkärintalo) myynneistä kertyi myyntivoittoa 543 t€ Kaupunki tuloutti valtion perintönä saamiaan varoja 90 t€ Viemäriverkoston myynneistä Ikaalisten Vesi Oy:lle kertyi satunnaista tuottoa 312 t€

Toimintakuluissa määrärahat ylittyivät vain muiden toimintakulujen kohdalla (181,9 % = - 92,8 t€). Merkittäviä säästöjä sen sijaan syntyi henkilöstökuluissa (96,9 % = 601,7 t€), palvelujen ostoissa (98,7 % = 194,0 t€), aineissa ja tarvikkeissa (95,8 % = 107,6 t€) ja avustuksissa (90,0 % = 185,1 t€). Erikoissairaanhoidon ostopalvelumenot jopa supistuivat edellisvuodesta.

Kaupungin toimintaorganisaatiossa tapahtui vuonna 2009 eräitä muutoksia. Kehitysvammaisten avohoito (asuntola, päiväkeskus ja työtoiminta) siirtyi 1.1.2009 lukien Ikaalisten kaupungin järjestettäväksi. Laitoshoidon järjestämisvastuu siirtyi Pirkanmaan sairaanhoitopiirille. Ikaalisten kaupungin viemäri- ja liikelaikolaite lakkautettiin 1.1.2009 lukien ja toiminta siirtyi Ikaalisten Vesi Oy:n järjestettäväksi. Lasten ruokahuolto keskitettiin 1.8.2009 lukien peruskorjattuun Ikaalisten yhteiskoulun keittiöön.

Kaupungin hammashuolto toimi koko vuoden 2009 ajan ulkoistettuna. Sopimuskausi jatkuu kevääseen 2011 saakka. Toiminnasta vastasi Attendo MedOne Oy.

Yhteiskoulu-kirjaston peruskorjaus valmistui osittain jouluna 2008 ja kokonaisuudessaan keväällä 2009. Remontin ajaksi hajautettu toiminta siirtyi kokonaisuudessaan takaisin näihin tiloihin syyslukukauden 2009 alusta (kirjasto syyskuun alusta).

Valtioneuvoston jo vuonna 2008 hyväksymän Ikaalisten, Kihniön ja Parkanon PARAS –uudistukseen liittyvän sote-piirin perustamistoimet eivät edenneet kertomusvuoden aikana.

Asukasmarkkinointiponnisteluista huolimatta kaupungin asukasmäärä laski vuoden aikana 28:lla (v. 2008 – 18). Asukasluku oli vuoden 2009 lopussa 7 425 (vuotta aiemmin 7 453), jossa vähennystä 0,38 % (v. 2008 –0,24 %). Syynä väestön vähenemiseen oli edelleen syntyvyyttä huomattavasti suurempi kuolleisuus (- 40). Muuttotase oli vuonna 2009 positiivinen. Kuntaan muuttaneita oli 12 enemmän kuin lähteneitä.

Veroprosentit pysyivät vuonna 2009 ennallaan. Tuloveroprosentti oli 19,75 %. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat; yleinen 0,90 %, vakituisten asuntojen 0,35 %, muiden asuinrakennusten 0,95 %, voimalaitosten 2,50 % ja rakentamattomien tonttien 3,00 %. Yleishyödyllisille yhdistyksille ei määrätty erillistä kiinteistöveroprosenttia.

Verotulojen tuotto oli nyt 21,109 milj. euroa (v. 2008 21,088 milj. euroa). Kasvua oli 20,5 t€ = 0,1 % (vuotta aiemmin 7,4 %). Kunnallisveron tuotto kasvoi 1,6 % ja oli 18,058 milj. euroa (vuonna 2008 17,774 milj. euroa). Yhteisöveron tuotto väheni 19,7 % ja oli nyt 1,323 milj. euroa (v. 2008 kertymä oli 1,648 milj. euroa). Kiinteistövero kertyi nyt 1,727 milj. euroa ja kasvua oli 3,7 % (v. 2007 1,666 milj. euroa). Koiraveroa ei peritty.

Käyttötalouden valtionosuudet kasvoivat myös vuonna 2009 merkittävästi. Kertymä oli 14,050 milj. euroa (vuotta aiemmin 12,957 milj. euroa). Kasvua edellisvuoteen oli 1,093 milj. euroa = 8,4 % (vuotta aiemmin 1,463 milj. euroa eli 12,7 %).

Henkilöstömenojen kokonaismäärä oli kertomusvuonna 18,855 milj. euroa (v. 2008 18,038 milj. euroa). Määräraha myös alittui 0,602 milj. euroa (edellisvuonna 0,333 milj. euroa). Henkilöstömenot kasvoivat 0,817 milj. eurolla = 4,5 % (+ 5,1 %). Palkkamenojen kasvu oli nyt 4,4 % (+ 6,7 %) ja eläkemenojen 8,8 % (+ 2,2 %). Muut henkilöstösivukulut laskivat – 8,9 % (- 0,3 %). Henkilöstömäärä kasvoi vuodesta 2008 22:lla, johon vaikutti erityisesti LATO-työllistäminen (runsas 30 hlöä vuoden vaihteessa). Kasvua tapahtui paitsi uusien toimintojen myötä (vakinaiset 387/+7) myös määräaikaisten sijaisten (150/+11) ja työllistettyjen (23/+5) kohdalla. Oppisopimuksella palkattujen määrä (8/-1) putosi. Erityisesti palkattomien pitkäaikaisten poissaolojen määrä kasvoi lisäten sijaistarvetta. Sairauspoissaolot laskivat edelleen ja niiden määrä oli nyt 8,8 työpäivää työntekijää kohti (v. 2008 määrä oli 9,3 tpv). Luku on vain runsaat puolet kuntasektorin keskimääräisestä. Työtapaturmien aiheuttamat poissaolot laskivat hieman ja kuntoutustukipäivien määrä pysyi lähes ennallaan.

Virka- ja työehtosopimusten osalta toteutettiin myös Ikaalisissa sovitut sopimuskorotukset, jotka lisäsivät palkkauskustannuksia ennakoitusti. Paikallinen järjestelyerä to-

teutettiin 1.5.2009 ja yleiskorotus 1.9.2009. Lisäksi tehtiin ns. Tehy –sopimuksen mukaiset korotukset 1.5.2009 ja 1.9.2009. OVTES –2007:n mukaisen työn vaativuuden arviointiin perustuvan palkkausjärjestelmän viimeinen vaihe pantiin täytäntöön 1.5.2009. Vuonna 2005 KVTES ja TS –sopimusalueilla luodun järjestelmän mukaista henkilökohtaisen työsuorituksen arviointiin pohjautuvaa henkilökohtaisen palkanosan käyttöä ei merkittävästi lisätty.

Kaupunki teki yhden työntekijäjärjestön kanssa paikallisen 'Virka- ja työehtosopimuksen Ikaalisten kaupungin henkilöstön mahdollisuudesta sopia vapaaehtoisesti ylimääräisestä vapaasta vuonna 2009'. Mahdollisuus yhtyi sopimuksen mukaiseen käytäntöön annettiin kuitenkin koko kaupungin henkilöstölle. Sopimuksen avulla saavutettiin n. 39 t€n säästö palkkamenoissa.

Kaupungin toimintatuottojen ja –kulujen suhde vuonna 2009 oli 15,5 % (vuotta aiemmin 16,1 %). Luku on alle kuntien keskiarvon. Suhdetta pienensi viemäri liikelaikoksen toiminnan siirtyminen Ikaalisten Vesi Oy:lle. Tunnusluku vuosikate/poistot oli hyvä 233 % (vuotta aiemmin 217 %).

Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2009 olivat edelleen suuret ja olivat bruttomäärältään 4,415 milj. euroa (v. 2008 n. 5,375 milj. euroa). Investointeihin saatiin rahoitusosuuksia 1,362 milj. euroa (edellisvuonna 1,293 milj. euroa). Myyntituloja kertyi 1,906 milj. euroa (vuotta aiemmin 0,635 milj. euroa). Myyntituloista ilman myyntivoittoja 0,097 milj. euroa (vuotta aiemmin 0,043 milj. euroa) kertyi tonttimaasta.

Kertomusvuoden suurin investointikohde oli edellisvuoden tapaan yhteiskoulu-kirjaston peruskorjaus, johon käytettiin varoja 1,666 milj. €(3,105 milj. €) ja saatiin valtionosuutta 1,046 milj. €(1,195 milj. €). Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 4,790 milj. €ja valtionosuus 2,240 milj. € Kirjaston osuuteen tuleva valtionosuus (0,489 milj. €) maksetaan jälkirahoitteisena. Saneeraustyö valmistui lopullisesti kesällä 2009, mutta jo tammikuussa 2009 otettiin käyttöön urakan 1. vaihe. Kustannukset alittivat budjetoidun runsaalla 0,4 milj. €lla.

Muihin rakennuksiin käytettiin 0,456 milj. euroa (vuotta aiemmin 0,865 milj. euroa), suurimpina keskustan koulun keittiö 134 t€, jäteveden puhdistamo 63 t€ ja Kilvakkalan koulu 61 t€.

Kunnallistekniikassa käytettiin yleisten alueiden, katujen ja teiden, viheralueiden yms. rakentamiseen runsaasti varoja. Kulut olivat yhteensä 1,870 milj. euroa (vuotta aiemmin 0,774 milj. euroa). Suurimmat yksittäiset kohteet olivat kaduissa Vanha Tampe-reentien peruskorjauksen loppuunsaattaminen (paitsi vihertyöt) 518 t€(edellisvuonna 191 t€), Kiviniemen alueen katujen rakentaminen 400 t€, Vatula-Viljala –jätevesi-viemärin runkojohto 131 t€(valtionavustusta tulona 26 t€), Wanhan Kauppalan projektin 1. vaihe 110 t€(valtionavustusta tulona 53 t€), Urpunistinkadun saneerauksen aloitus 99 t€, murskeen valmistus pitäjän teiden kunnossapitoon 93 t€, Välikylän sillan peruskorjaus 87 t€(valtionavustusta tulona 80 t€) ja Sarkin alueen katujen rakentaminen 87 t€.

Irtaimistohankintoja tehtiin eri hallintokunnissa kaikkiaan 267 t€(v. 2008 käytettiin 277 t€), josta terveystieteiden keskuksen kalustoon 65 t€, sote:n atk-ohjelmiin 42 t€, vihertoi-

men monitoimileikkuriin 40 t€ ja keittiö-/siivouslaitteiden uusintaan 39 t€. Tämän lisäksi yhteiskoulu-kirjaston peruskorjaushankkeeseen sisältyi kalustohankintoja 366 t€

Talousarviossa varatuista investointimäärärahoista käytettiin 80,7 %. Nummenrinteen kauppakeskusalueen kunnallistekniikan rakentamistyöt siirtyivät vuodelle 2010. Myös Kiviniemen alueen katujen rakentamiseen varattuja määrärahoja säästy. Kaupunginvaltuusto onkin jo tehnyt näihin liittyvät muutokset vuoden 2010 investointimäärärahoihin. Yhteiskoulu-kirjaston peruskorjaushankkeen kuluissa syntyi säästöä 416 t€

Investointien tulorahoitusprosentti kohosi ja oli suurista investoinneista huolimatta nyt 79 % (v. 2008 55 %). Pääomamenojen tulorahoitusprosentti kohosi samoin ja oli vuonna 2009 55 % (v. 2008 vastaavasti 40 %).

Erinomaisen vuosikatteen ansiosta eivät suuret investoinnit kasvattaneet juurikaan kaupungin velkamäärää. Lainakanta kasvoi vain 0,104 milj. eurolla ja oli vuoden lopussa 11,201 milj. euroa (vuotta aiemmin 11,097 milj. euroa). Lainaa asukasta kohti oli vuoden lopussa 1 508 €/as. (vuotta aiemmin 1 487 €/as.). Kaupungin lainanhoitokate koheni vuonna 2009 ja oli hyvä 1,7 (v. 2008 kate oli 1,4). Ututta, pitkäaikaista talousarviolainaa ei nostettu lainkaan ja vanhaa lyhennettiin 1,366 milj. euroa (vuotta aiemmin lyhennykset 1,534 milj. euroa). Kaupungin lainakannasta vuoden 2009 lopussa oli lyhytaikaista kassalainaa 8,0 milj. € (vuonna 2008 määrä oli 6,3 milj. €).

Kaupungin elinkeinoelämän kehittämishankkeisiin välittämän lainan määrä oli 0,486 milj. euroa (vuotta aiemmin 0,576 milj. euroa). Ututta lainaa ei kertomusvuonna myönnetty. Välityslainojen osuus oli tilinpäätöksessä 31.12.2009 yhteensä 65 euroa/asukas (vuotta aiemmin 77 euroa/asukas).

Rahoituksen nettokulut laskivat merkittävästi alhaisen korkotason ja aktiivisen lyhytaikaisen kassalainan käytön johdosta. Kulut olivat nyt 44 t€ (vuonna 2008 määrä oli 273 t€). Maksuvalmius pysyi koko vuoden kassalainojen aktiivisen käytön myötä kunnossa. Suuria kassavaroja ei kerätty. Varat riittivät vuoden lopussa 2,1 päivän maksuihin (vuotta aiemmin 0,7 pv).

Kaupungin taseen loppusumma kasvoi ja oli 31.12.2009 yhteensä 35,500 milj. euroa, kun se vuotta aiemmin oli 33,904 milj. euroa. Omavaraisuusaste parani oli vuoden lopussa 55,3 % (v. 2008 52,9 %). Suhteellinen velkaantuneisuus parani myös ja oli nyt 37,7 % (vuotta aiemmin 39,1 %).

Kaupunkikonsernin osalta laadittiin vuodelta 2009 toisen kerran konsernitilinpäätös, joten nyt ovat käytössä myös edellisen vuoden vertailutiedot. Konsernitilinpäätöksen mukaan kaupunkikonsernin toimintatuotot olivat 31,052 milj. € (30,003 milj. €) ja toimintakulut 61,576 milj. € (59,335 milj. €). Toimintakate oli -30,518 milj. € (-29,330 milj. €). Konsernin vuosikate oli 3,975 milj. € (3,853 milj. euroa). Poistojen, rahoitustuottojen ja -kulujen sekä muiden tilinpäätöserien jälkeen jäi konsernin ylijäämäksi 1,389 milj. € (1,589 milj. €). Toimintatuotot olivat 50,5 % (50,6 %) toimintakuluista. Vuosikateprosentti oli 172,3 (177,3 %) ja vuosikate 535 €/asukas (516 €/asukas).

Kaupunkikonsernin investoinnit vuonna 2009 kohosivat 9,150 milj. euroon (7,266 milj. €). Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 1,563 milj. € (1,299 milj. €) ja

omaisuuden myyntituloja 1,765 milj. € (0,833 milj. €). Konsernin lainakanta kasvoi 2,701 milj. € (1,307 milj. €). Investointien tulorahoitusprosentti oli 52,4 (64,6) ja pääomamenojen 40,3 % (48,2 %). Konsernin lainanhoitokate oli 1,73 (1,63) ja kassan riittävyys 13,9 pv (13 pv).

Kertomusvuoden lopussa kaupunkikonsernin taseen loppusumma kohosi 58,213 milj. euroon (edellisvuonna 54,147 milj. euroa). Konsernin lainakanta (= pitkä- ja lyhytaikainen korollinen vieras pääoma) oli 24,989 milj. € (22,288 milj. euroa) eli 3 365 euroa/asukas (2 986 euroa/asukas). Kaupunkikonsernin omavaraisuusaste oli 39,3 % (39,0 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus 51,9 % (50,0 %). Konsernin kertyneen alijäämän määrä 31.12.2009 oli 1,915 milj. € (3,031 milj. €) eli 258 €/asukas (406 €/asukas).

OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pirkanmaan Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä purkaantui 31.12.2008. Kehitysvammaisten avohoito (asuntola, päiväkeskus ja työtoiminta) siirtyi 1.1.2009 lukien Ikaalisten kaupungin järjestettäväksi. Laitoshoidon järjestämistä vastuu siirtyi Pirkanmaan sairaanhoitopiirille.

Ikaalisten kaupungin viemäri-liikelaitos lakkautettiin 1.1.2009 lukien ja toiminta siirtyi Ikaalisten Vesi Oy:n järjestettäväksi. Samalla Ikaalisten Vesi Oy osti kaupungin viemäriverkoston pumppaamoineen ja vuokrasi kaupungin omistukseen jääneet keskusjätevedenpuhdistamon ja pienpuhdistamot Luhalahdessa ja Tevaniemessä.

Lasten ruokahuolto keskitettiin 1.8.2009 lukien peruskorjattuun Ikaalisten yhteiskoulun keittiöön, josta ateriat kuljetettiin keskustan ja Kilvakkalan kouluille sekä päiväkodeille (keskusta ja Kakkospesä).

Kaupungin hammashuolto toimi koko vuoden 2009 ajan ulkoistettuna. Sopimuskausi jatkuu kevääseen 2011 saakka. Toiminnasta vastasi Attendo MedOne Oy. Kaupungin palveluksessa ollut henkilöstö pääosin siirtyi sopimuskauden ajaksi palveluntuottajan palkkalistoille.

Muilta osin kaupungin toimintaorganisaatiossa tai toimintaympäristössä ei tapahtunut kertomusvuoden aikana ennakoimattomia, oleellisia muutoksia.

Uhkan kaupungin toimintakyvylle muodostavat myös vuosina 2010 ja 2011 syksyllä 2008 alkaneen taloudellisen taantuman jälkiseuraukset. Talouden taantuman myötä kaupungin rahoituksen kannalta merkittävät verotulot tulevat yhä vähenemään. Paitsi yritysten maksamat yhteisöverot, vähenevät lomautusten ja pitkittyvän työttömyyden myötä myös kuntalaisten maksamat tuloverot.

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ HALLINTOKUNNITTAIN

	TP 2005	TP 2006	TP 2007	TP 2008	TP 2009
Hallintopalvelut	21	17	64	62	68
Terveyspalvelut	112	119	115	95	92
Sosiaalipalvelut	145	154	151	158	186
Sivistyspalvelut	139	121	128	136	141
Tekniset palvelut	54	59	40	39	38
YHTEENSÄ	471	470	498	490	525

Henkilöstösiirrot vuosina 2005 - 2009:

- 2005 Terveyspalvelut; mielenterveystoimisto Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin (4)
 2006 Ei siirtoja
 2007 Sosiaali- ja tekniset palvelut; ruokahuolto- ja siivous hallinto/tukipalveluihin (46)
 Terveyspalvelut; kotisairaanhoidon henkilöstö sosiaalipalveluihin (4)
 2008 Terveyspalvelut; kuntoutuskodin henkilöstö sosiaalipalveluihin (5)
 2009 Sosiaalipalvelut; pesulan ja vanhusten ateriakuljetusten henkilöstö (2,4) siirtyi
 hallinto/tukipalveluihin (lisäksi yksi uusi)
 Sosiaalipalvelut; kehitysvammahuollon henkilöstö (+6,5) kaupungille

Yllä olevat luvut sisältävät vakinaisten vakanssien haltijat sekä määräaikaiset, oppisopimussuhteiset, työllistetyt ja tuntipalkkaiset työntekijät. Sarakkeiden TP 2005 – 2009 luvuissa ovat mukana myös sijaiset ja osa-aikaiset, ei kuitenkaan kansalaisopiston osa-aikaisia tuntiopettajia (41/2005, 45/2006, 42/2007, 49/2008 ja 39/2009) eikä kulttuurin ja nuorisotoimen iltavalvoja tms. tilapäistyöntekijöitä (6/2005, 7/2006, 10/2007, 7/2008 ja 4/2009).

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2009 / 31.12.2008 / 31.12.2007 kaikkiaan 419 / 393 / 416 kokoaikaista työntekijää (näistä vakinaisia 325 / 317 / 324, määräaikaisia 84 / 68 / 84, työllistettyjä 5 / 3 / 3 ja oppisopimuksella 5 / 5 / 5) ja osa-aikaisia kaikkiaan 106 / 97 / 82 (näistä vakinaisia 62 / 63 / 49, määräaikaisia 23 / 15 / 12, työllistettyjä 18 / 15 / 16 ja oppisopimuksella 3 / 4 / 5).

Pitkällä sairaus- (4), äitiys-/vanhempain-/hoito- (10), opinto- (0), vuorottelu- (5) tai muulla palkattomalla (14 vapaalla vuoden 2009 lopussa oli 33 (29/2008, 45/2007 39/2006 ja 29/2005) vakituista kaupungin palveluksessa olevaa. Kaupungin palveluksesta jäi vuonna 2009 eläkkeelle 20 henkilöä (22/2008, 16/2007, 19/2006 ja 13/2005), joista kuntoutustuella 5 henkilöä (4/2008, 9/2007, 5/2006 ja 4/2005).

Toimintakertomuksen liitteenä on Ikaalisten kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2009.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Muusta kuntakentästä poikkeavia riskejä ja epävarmuustekijöitä ei kertomusvuonna ilmennyt. Ikaalisten vuosikausia jatkunut suhteellisen hyvä työllisyystilanne heikkeni kuitenkin vuonna 2009 maan yleistä suhdannekehitystä noudattaen nopeasti ja työttömyys kasvoi voimakkaasti.

Yhteisöverotulot laskivat selvästi ja jäivät kuntien jako-osuuden tilapäisestä korottamisesta huolimatta alle budjetoidun. Ikaalisten elinkeinorakenteen monipuolisuus ja koostuma pääosin pienistä ja keskisuurista yrityksistä pehmensi kuitenkin taantuman vaikutuksia suurien yritysten varaan rakentuviin paikkakuntiin verrattuna.

Paras-hankkeen edellyttämiä uusia ratkaisuja ei saatu vuoden 2009 aikana tehtyä. Avoimiin kysymyksiin haetaan aktiivisesti vastauksia vuosien 2010-2011 aikana.

Kaupungin yleinen vakuutusurva on ajantasalla ja vastuuvakuutus kattaa omavastuun jälkeen aineellisten vahinkojen lisäksi myös mahdollisen toimintojen keskeytymisen. Kaupungilla on lisäksi julkisyhteisön vastuuvakuutukseen liittyvä vakuutusurva 'erityisvastuu = julkisyhteisön hallinnonvastuu', jonka piiriin kuuluvat kaupunginhallitus ja toimielinten esittelijät ja osastopäälliköt.

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Ikaalisten kaupungin taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen olennaisesti negatiivisesti vaikuttavia ympäristökysymyksiä ei ole todettu. Haja-asutusalueen jätevesihuollon kehittämishankkeiden vauhdittamiseksi on laadittu kertokoko pitäjää koskeva yleissuunnitelma ja käynnistetty kertomusvuonna toimenpiteet ns. Vatulan runkolinjan rakentamiseksi osittain kaupungin rahoittamana.

SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 6.11.2002 (254 §) noudatettavaksi sisäisen valvonnan ohjeen. Ohjeen mukaan sisäinen valvonta jakaantuu kolmeen osaan; sisäinen tarkkailu, seuranta ja sisäinen tarkastus.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, jota suoritetaan ilman erillisiä valvontaelimiä. Sisäisen tarkkailun tarkoituksena on varmistaa, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, tarkoituksenmukaisella ja hyväksytyllä tavalla, ja että tehtävien hoitaminen tapahtuu niihin osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäinen tarkkailu on luonnollinen osa palvelujen järjestämistä ja muuta toimintaa. Se on rationaalista toimintaa suunnittelun, päätöksenteon, toimeenpanon ja valvonnan muodostamassa toimintaketjussa.

Sisäinen tarkkailu kuuluu ennen kaikkea johtovastuussa olevien viranhaltijoiden tehtäviin.

Seuranta on kunnallishallinnossa luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat raportointivelvoitteiden antaminen, raportoinnin toteuttamisen valvonta sekä tehtyjen päätösten ja raporteissa kuvattujen tulosten vertailu ja arviointi.

Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvin osa-alue. Se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa, joka tehdään toimivan johdon johdolla. Sisäinen tarkastus on tarkastustarkoituksessa tehtyä valvontaa, jonka kohde tietää olevansa arvioinnin kohteena.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kaupunkikonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Järjestämisvastuuseen kuuluvat sisäisen valvonnan ohjeistaminen, valvonnan painopistealueiden määrittely sekä sisäisen valvonnan toimivuuden seuranta. Vastaava velvoite on lautakunnilla oman toimialansa osalta.

Toiminnan ohjausjärjestelmän tehtävänä on luoda puitteet sisäisen valvonnan järjestämiselle. Ohjausjärjestelmän muodostavat; johtaminen, suunnittelu ja seuranta, organisaatorakenteet, säännöt ja hallinto.

Toiminnan sisäisessä valvonnassa korostetaan riskien tunnistamista. Toiminnassa esiintyvät vaaratekijät on kartoitetaan, nimetään ja luetteloidaan. Riskien hallitsemiseksi on määritellään keinot. Riskit jaetaan neljään eri luokkaan; rahoitusriskit, henkilöriskit, informaatiotoiminnan riskit ja omaisuuden vahinkoriskit.

Sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta, kehittämisestä ja valvomisesta vastaa kaupungin johtoryhmä kaupunginjohtajan johdolla.

Johtoryhmän tehtävänä on vuosittain laatia suunnitelma tarkastuskohteista ja tarkastuksen toteuttajista sekä käsitellä sisäisen tarkastuksen raportit. Raportissa tehdään lyhyesti selkoa suoritetuista tarkastustoimenpiteistä, keskeisistä havainnoista, ja siitä mitä havaintojen johdosta on jo tehty ja mitä tullaan tekemään. Tarkastusraportit tulee saattaa kaupunginhallitukselle tiedoksi. Vuonna 2009 on suunnitelma ja tarkastusraportti laadittu ja käsitelty ne asianmukaisesti osavuosisikatsausten yhteydessä. Merkittäviä epäkohtia ei nousut esiin.

Riskienhallinnan järjestämisen tehostamiseksi tehtiin kaupungille vuonna 2006 vakuutusyhtiön asiantuntijoiden avustuksella riskienhallinnan laatu-arvio. Yhteenvetona todettiin, että kaupungin vahinkoriskien hallinta oli hyvällä tasolla (laatu-arvioprosentti oli 87, kun toimialalla tehtyjen arviointien keskiarvo oli 79 %). Eniten kehitettävää todettiin olevan riskienhallinnan johtamisessa ja organisoinnissa. Kehittämistarpeita nähtiin olevan myös IT –riskien kohdalla.

Kaupungin johtoryhmässä on laatu-arvion tekemisen jälkeen käsitelty ja ohjeistettu riskienhallintaa. Syksyllä 2007 tehtiinkin asiantuntijajärityksen johdolla avainhenki-

lölle kohdistettu 'Turvallisuuden nykytila-analyysi', jonka loppuraportin pohjalta päätettiin erityisesti panostaa tietoturvallisuuden kehittämiseen.

Vuodenvaihteessa 2008 toteutettiin esimiehille kohdennettu tietoturvallisuuden peruskurssi verkkokoulutuksena loppukokeineen. Hallitus hyväksyi kaupungille 18.2.2008 (37 §) Tietoturvallisuuspolitiikka –ohjeen. Tietoturvallisuuspolitiikka –ohje tulee olemaan osa kaupungille laadittavaa riskienhallintapolitiikka –ohjelmaa.

Vuonna 2008 on myös laadittu käyttäjille tarkoitettu tietoturvaohje ja erillinen käyttöoikeuslomake, jolla esimiehet hyväksyvät alaisilleen pääsyn kaupungin eri tietojärjestelmiin / ohjelmiin.

Riskienhallintapolitiikka –ohjelman laatiminen kuuluu vuoden 2010 toimenpideohjelmaan.

Sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta Ikaalisten kaupungilla on vastuutettu toimialoittain osastopäälliköille tai näiden nimeämille henkilöille. Olennaisia puutteita ei ole ilmennyt.

Sisäinen tarkastus on toteutettu osana päivittäistä johtamisjärjestelmää. Olennaisia epäkohtia ei vuoden 2009 kuluessa ole ilmennyt.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA (1 000 €)	2009	2008	2007	2006
Toimintatuotot	6 000,9	6 040,2	5 190,2	4 772,0
Toimintakulut	- 38 699,6	- 37 579,3	- 35 451,5	-33 644,9
Toimintakate	- 32 698,7	- 31 539,0	- 30 261,3	-28 872,9
Verotulot	21 108,5	21 088,0	19 636,0	18 644,4
Valtionosuudet	14 049,7	12 956,6	11 493,8	11 675,5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	48,2	85,0	110,1	89,0
Muut rahoitustuotot	107,5	117,5	199,9	112,0
Korkokulut	- 173,7	- 466,5	- 418,0	-333,3
Muut rahoituskulut	- 26,0	- 9,4	- 3,5	-3,4
Vuosikate	2 415,5	2 232,3	757,0	1 311,3
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 038,4	- 1 028,4	- 942,0	- 908,0
Satunnaiset tuotot	311,9			
Tilikauden tulos	1 689,0	1 203,9	- 185,0	403,4
Tilinpäätössiirrot	+ 4,4	4,5	1,7	2,2
Tilikauden yli (+) tai alijäämä (-)	1 693,4	1 208,4	- 183,3	405,6

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2009	2008	2007	2006
Toimintatuotot/toimintakulut, %	15,5	16,1	14,6	14,2
Vuosikate/poistot, %	233	217	80	144
Vuosikate, €/asukas	325	299	101	175
Asukasmäärä	7 425	7 453	7 483	7 511

TOIMINNAN RAHOITUS**Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)	2009	2008	2007	2006
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 415,5	2 232,3	757,0	1 311,3
Satunnaiset erät, netto	311,9			
Tulorahoituksen korjaukset	- 854,8	- 551,7	- 0,4	- 4,6
Investointien rahavirta				
Investointimenot	- 4 414,9	- 5 374,6	- 2 526,2	- 1 889,6
Rahoitusosuudet investointeihin	1 361,5	1 292,6	774,8	652,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov. tulot	1 906,1	635,0	81,2	281,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	725,3	- 1 766,4	- 913,5	350,6
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	- 5,1	- 21,5	- 13,2	0
Antolainasaamisten vähennys	7,7	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 1 366,2	- 1 534,4	- 1 536,6	- 1 538,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 621,0	2 779,0	1 800,0	450
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 820,8	426,8	730,4	732,6
Rahoituksen rahavirta	- 563,4	1 649,8	980,6	- 355,4
Rahavarojen muutos	161,9	- 116,5	67,1	- 4,8
Rahavarat 31.12.	250,7	88,9	205,4	138,3
Rahavarat 01.01.	88,9	205,4	138,3	143,1

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2009	2008	2007	2006
Investointien tulorahoitus, %	79,1	54,7	43,2	106,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	54,6	39,9	23,1	47,3
Lainanhoitokate	1,7	1,4	0,6	0,9
Kassan riittävyys, päiviä	2,1	0,7	1,9	1,4
Asukasmäärä	7 425	7 453	7 483	7 511

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

<u>VASTAAVAA</u> (1 000 €)	2009	2008
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	204,6	54,9
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 482,1	2 470,9
Rakennukset	12 746,1	10 357,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 337,4	4 505,3
Koneet ja kalusto	1 223,6	945,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	871,3	2 499,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	871,3	2 499,1
Aineelliset hyödykkeet	21 660,5	20 777,7
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	1 054,1	1 124,1
Kuntayhtymäosuudet	6 715,3	6 715,3
Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja omistusyhteisöissä	158,1	158,1
Muut osakkeet ja osuudet	592,1	590,9
Osakkeet ja osuudet	8 519,6	8 588,4
Muut lainasaamiset	275,0	275,0
Muut saamiset	35,3	37,9
Sijoitukset	8 829,9	8 901,3
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 695,0	29 733,9
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	70,4	99,6
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	67,0	64,5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	137,3	164,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	43,1	49,2
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	352,3	352,3
Lainasaamiset	1 015,6	930,0
Muut saamiset	457,6	
Pitkäaikaiset saamiset	1 825,5	1 282,2

Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 244,1	843,6
Lainasaamiset	250,0	278,1
Muut saamiset	689,8	823,5
Lyhytaikaiset saamiset	2 183,9	1 945,3
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	86,7	98,8
Muut siirtosaamiset	277,3	542,0
Siirtosaamiset	363,9	640,8
Saamiset	4 373,3	3 868,3
Rahat ja pankkisaamiset	250,7	88,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 667,1	4 006,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 499,5	33 904,4

<u>VASTATTAVAA</u> (1 000 €)	2009	2008
-------------------------------------	-------------	-------------

OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	21 262,3	21 262,3
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	- 3 398,0	- 4 606,4
Tilikauden yli-/alijäämä	1 693,4	1 208,4
OMA PÄÄOMA	19 557,8	17 864,4
VARAUKSET		
Poistoero	62,6	67,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	62,6	67,0

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	81,5	99,6
Lahjoitusrahastojen pääomat	286,3	214,3
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	367,8	313,9

VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 002,7	3 200,7
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat / liittymismaksut ja muut velat	0,07	151,8
Pitkäaikainen	2 002,8	3 352,6

Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 198,0	7 745,2
Lainat julkisyhteisöiltä		0
Saadut ennakot	2,9	2,5
Ostovelat	1 410,5	1 600,0
Muut velat	433,1	445,7

Siirtovelat		
Siirtyvät korot	15,2	44,6
Lomapalkkajaksotus	1 908,0	1 851,0
Valtionosuusennakot	200,0	211,4
Muut siirtovelat	341,0	406,2
Siirtovelat	2 464,1	2 513,2
Lyhytaikainen	13 508,6	12 306,5
VIERAS PÄÄOMA	15 511,4	15 659,1
VASTATTAVAA	35 499,5	33,9

TASEEN TUNNUSLUVUT	2009	2008	2007	2006
Omavaraisuusaste, %	55,3	52,9	54,9	55,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	37,7	39,1	37,4	38,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	- 1 704	- 3 398	- 4 606	- 4 431
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	- 230	- 455	- 615	- 590
Lainakanta 31.12. milj. €	11,201	11,097	9,798	9,438
Lainakanta, €/asukas	1 508	1 487	1 308	1 257
Lainasaamiset 31.12. milj. €	0,310	0,307	0,291	0,278
Asukasmäärä	7 425	7 453	7 483	7 511

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	milj. €	%	MENOT	milj. €	%
<u>Varsinainen toiminta:</u>			<u>Varsinainen toiminta:</u>		
Toimintatuotot	6,001	13,1	Toimintakulut	38,700	86,6
Verotuotot	21,109	46,2	- valmistus omaan käyttöön	0	0
Valtionosuudet	14,050	30,8	Korkokulut	0,174	0,4
Korkotulot	0,048	0,1	Muut rahoituskulut	0,026	0,1
Muut rahoitustulot	0,107	0,2	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0,312	0,7	Tulorahoituksen korjaukset		
Tulorahoituksen korjaukset			+/- pak. varausten muutos	0	0
- pys.vast.hyöd.luovutusvoitot	-0,855	-1,9	- pys.vast. luovutustappiot	0	0
<u>Investoinnit:</u>			<u>Investoinnit:</u>		
Rahoitusos. investointeihin	1,361	3,0	Investointimenot	4,415	9,9
Pys.vastaavien luovutustulot	1,906	4,2			
<u>Rahoitustoiminta:</u>			<u>Rahoitustoiminta:</u>		
Antolainasaam. vähennykset	0,008	0	Antolainasaamisten lisäys	0,005	0
Pitkäaik. lainojen lisäys	0	0	Pitkäaik. lainojen vähennys	1,366	3,0
Lyhytaik. lainojen lisäys	1,621	3,6	Lyhytaik. lainojen vähennys	0	0
Oman pääoman lisäykset	0	0	Oman pääoman vähennys	0	0
Kokonaistulot yhteensä:	45,668	100,0	Kokonaismenot yhteensä:	44,686	100,0

Konsernin toiminta ja talous

Konsernin rakenne

Ikaalisten kaupunkikonserniin kuuluvat seuraavat kuntayhtymät, tytäryhtiöt ja osakkuusyhteisöt:

Tytäryhtiöt (25+1):	Osuus
Asunto Oy Huopionrinne	71,61 %
Asunto Oy Ikaalisten Hakalanpuisto	100,00 %
Asunto Oy Ikaalisten Niilonpiha	55,00 %
Asunto Oy Ikaalisten Päiväniitty	76,80 %
Asunto Oy Kalmaanportti	100,00 %
Asunto Oy Kamraatti	100,00 %
Asunto Oy Kovelahdenrivi	67,72 %
Asunto Oy Kylpylänrivi	100,00 %
Asunto Oy Länkinpuisto	100,00 %
Ikaalisten Vesi Oy	88,50 %
Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy	90,32 %
Kiinteistö Oy Hakupiste	66,67 %
Kiinteistö Oy Hakutori	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Kiviniemen Rivikoti	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Opiskelija-asunnot	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Pajakiinteistöt Oy	63,22 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Peltokulma	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Säästöahde	81,41 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Vuokra-asunnot; ei toimintaa	100,00 %
Kiinteistö Oy Kilvakkalan Puusepäнкиinteistöt	100,00 %
Kiinteistö Oy Pikku-Silkki	100,00 %
Kiinteistö Oy Puolikivi	66,13 %
Kiinteistö Oy Rahkolankuja 16	55,00 %
Kiinteistö Oy Rahkolankuja 20	54,55 %
Kiinteistö Oy Teiniitty	100,00 %
Kiinteistö Oy Tevaniemen Palvelutalo	100,00 %

Osakkuusyhteisöt (4):	Osuus
Ikaalisten Holding Oy	36,13 %
Ikaalisten Kylpylän Monitoimihalli Oy	40,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Teollisuustalo	31,60 %
Kiinteistö Oy Silkkirivi	33,70 %

Kuntayhtymät (4):	Osuus
Pirkanmaan koulutus konserni –kuntayhtymä	0,26 %
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	2,26 %
Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä	44,54 %
Pirkanmaan Liitto	1,59 %

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä		
	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei-yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	23	1
Muut yhtiöt	2	
Osakkuusyhteisöt		4
Kuntayhtymät	4	
Yhteensä:	29	5

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty toiminnan pienuuden/vähäisyyden vuoksi; tytäryhtiöistä Ki Oy Ikaalisten Vuokra-asunnot (ns. pöytälaatikkoyhtiö – ei toimintaa) ja osakkuusyhteisöistä; Ikaalisten Kylpylän Monitoimihalli Oy, Ikaalisten Holding Oy, Ki Oy Ikaalisten Teollisuustalo ja Ki Oy Silkkirivi.

	Ikaalisten Kylpylän Monitoimihalli Oy	Ikaalisten Holding Oy	Ki Oy Ikaalisten Teollisuustalo	Ki Oy Silkkirivi
Tilikauden voitto/tappio	-624,80 Konserni -249,92	1 429,78 516,58	24 519,57 7 748,18	-3,48 -1,17
Oma pääoma	5 716,72 Konserni 2 286,69	53 255,34 19 241,15	128 250,51 45 027,16	7 043,09 2 373,52
Vieras pääoma	0 Konserni 0	113 522,37 41 015,63	182 756,86 57 751,17	254 935,14 85 913,14

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 8.10.2007 uudistetun konserniohjeen. Ikaalisten kaupunkikonsernia koskeva tavoiteasettelu uudistettiin vuoden 2008 talousarviosta lukien. Valtuusto asettaa vuosittain konsernia koskevat keskeiset tavoit-

teet ja resurssit ryhmiteltynä keskeisiin konserniyhteisöjen toimialoihin (elinkeinopoliittikka, asumistuotanto, muut yhteisöt).

Kaikki elinkeino- ja asuntopoliittikkaa koskevat mahdolliset takausasiat käsitellään valtuustossa yksittäistapauksina. Elinkeinojen kehittämisessä kehittämissyhtiöllä ei ole takauksien myöntövaltuuksia. Kehittämissyhtiö voi olla osakkaana kiinteistöyhtiöissä. Asia ratkaistaan tapauskohtaisesti konserniohjeella.

Konserniyhtiöiden toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle ja –hallitukselle konserniohjeen mukaisesti kaupungin talouskatsauksien yhteydessä sekä muutoin tarvittaessa erikseen sovittavalla tavalla. Konsernitavoitteiden toteutuminen on raportoitu jäljempänä tässä toimintakertomuksessa.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunki lakkautti viemäri-liikelaitoksen, joka siirtyi 1.1.2009 lukien Ikaalisten Vesi Oy vastuulle vesilaitostoiminnan lisäksi. Tähän liittyen Vesi Oy osti kaupungin viemäriverkoston pumppaamoineen 1 250 000 euron kauppahinnalla. Kaupasta syntyi 311 891,47 euron suuruinen myyntivoitto, joka kirjattiin satunnaisiin tuottoihin. Kaupunki antoi omavelkaisen takauksen Ikaalisten Vesi Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä kauppa varten ottamalle 1,0 milj. €n suuruiselle investointilainalle. Vesiyhtiö vuokrasi lisäksi kaupungin omistukseen jääneet jätevedenpuhdistamot (keskuspuhdistamo sekä Luhalahden ja Tevaniemen pienpuhdistamot).

Ikaalisten Vesi Oy oli mukana Vatulan jäteveden runkoviemärin rakentamishankkeessa Vatulan Jätevesiosuuskunnan kanssa. Kaupunki sijoitti hankkeeseen 130 000 euroa.

Pirkanmaan Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä purkaantui vuoden 2008 lopussa. Osa toiminnasta (avohuolto) siirtyi 1.1.2009 lukien Ikaalisten kaupungin ylläpidettäväksi ja osa (laitoshuolto) Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri –kuntayhtymän vastattavaksi.

Ikaalisten kaupunki on Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän suurin omistaja 44,5 %:n pääomaosuudellaan. Kuntayhtymän omistus pohjan muutosta Mouhijärven kunnan toiminnan lakattua 31.12.2008 sen liittyessä osaksi uutta Sastamalan kaupunkia ei saatu ratkaistua vielä vuoden 2009 kuluessa. Koulutuskuntayhtymän suurin investointi oli n. 3,3 milj. €n suuruinen Ammatti-instituutti Iisakin metalliosaston toimitilojen laajennus/saneeraus Hämeenkyrössä. Ikaalisten Käsi- ja Taideteollisuusoppilaitoksen toimitilojen laajennussuunnitelmat valmistuivat ja rakennuslupa haettiin. Töiden käynnistyminen siirtyi kuitenkin vuodelle 2010.

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä on Pirkanmaan Ammattikorkeakoulu Oy:n osakas. Ikaalisissakin toimiva Pirkanmaan Ammattikorkeakoulu ja Tampereen Ammattikorkeakoulu yhdistyivät. Vuoden 2010 alusta lukien Pirkanmaan Ammattikorkeakoulu Oy:n ylläpitämä oppilaitos aloitti toimintansa yhdistyneenä ja Tampereen Ammattikorkeakoulun nimellä.

Koska osakkuusyhteisö Ikaalisten Kylpylän Monitoimihalli Oy:n toiminta ei käynnistynyt vielä vuoden 2009 aikana, poistettiin Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpylä-

kaupunki Oy:n taseesta hankkeeseen liittyviä kuluja 19 591 euron edestä. Kehittämisyhtiön tilinpäätös jäikin 29 496 euroa alijäämäiseksi. Kaupungin ostopalvelukorvaus yhtiöltä vuonna 2009 oli 10 000 € edellistä vuotta pienempi.

Kilvakkalan Puusepäнкиinteistöt Oy:n talous oli yhä kireä vuokralaisena toimivan puusepänyrityksen vuonna 2008 tapahtuneen vakiintuneen tilauskannan romahdettua. Uusia merkittäviä tilauksia ei saatu tilalle. Kaupunki omistajana joutuikin maksamaan yhtiöön rahoitusvastiketta. Rahoitusvastikkeen maksu jatkuu myös vuonna 2010. Kaupungin taseessa tehtiin yhtiön osakepääomaan 70 000 euron alaskirjaus, jonka jälkeen osakepääoman määrä on 14 093,96 €

Kiinteistö Oy Ikaalisten Rahkolankuja 16 rakennutti uuden 12 asunnon ns. kovan rahan vuokrakerrostalon. Kohde valmistui elokuussa 2009.

Kaupunki puolsi tytäryhtiö As. Oy Huopionrinteen vapautushakemusta aravarajoituksista vapauttamiseksi. ARA teki vapautuspäätöksen lokakuussa ja yhtiö aloitti tämän jälkeen toimet asunto-osakkeiden myymiseksi.

Asunto-osakeyhtiöissä jatkettiin kertomusvuoden aikana vuosikorjausluonteisia remontteja asuntojen hyvän tason ja vetovoimaisuuden säilyttämiseksi. Mittavia remontteja tehtiin mm. Kiinteistö Oy Teiniityssä ja Kiinteistö Oy Silkkirivissä. Tevaniemen Palvelutalo Oy:ssä aloitettiin asuintilojen muutos palveluasuntokäyttöön. Vuokra-asuntojen 346 (opiskelija-asunnot mukaanlukien 496) asunnon käyttöaste oli vuonna 2009 peräti 95,7 %.

Konsernitilinpäätöksen mukaan kaupunkikonsernin toimintatuotot olivat 31,052 milj. € (30,003) ja toimintakulut 61,576 milj. € (59,335). Toimintakate oli -30,518 milj. € (-29,330). Konsernin vuosikate oli 3,975 milj. € (3,853). Poistojen, rahoitustuottojen ja -kulujen sekä muiden tilinpäätöserien jälkeen jäi konsernin tulokseksi 1,389 milj. € (1,598).

Kaupunkikonsernin investoinnit vuonna 2009 kohosivat 7,266 milj. euroon (9,150). Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 1,299 milj. € (1,564) ja omaisuuden myyntituloja 1,182 milj. € (0,833). Konsernin lainakanta kasvoi 2,701 milj. € (1,307).

Kertomusvuoden lopussa kaupunkikonsernin taseen loppusumma kohosi 58,213 milj. euroon (edellisvuonna 54,147 milj. €). Konsernin lainakanta (= pitkä- ja lyhytaikainen korollinen vieras pääoma) oli 24,989 milj. euroa eli 3 365 euroa/asukas (vuonna 2008 vastaavat luvut olivat 22,288 milj. euroa eli 2 986 euroa/as.).

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 8.10.2007 uudistetun konserniohjeen. Konserniohjeella luotiin puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Kaupunginvaltuusto on käyttänyt konsernin ylintä päätösvaltaa ja hyväksynyt konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja omistajastrategian sekä koko konsernia koskevat vuosittaiset tavoitteet talousarviossa.

Kaupunginhallitus vastaa konsernin ohjauksesta ja valvonnasta valtuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti, antaa tarvittaessa konserniohjetta yksityiskohtaisempia ohjeita tytäryhteisöille, nimeää ehdokkaat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja ohjeistaa näitä hallitukseen valittavista henkilöistä. Näin on myös toimittu.

Kaupunginjohtaja on vastannut konsernin operatiivisesta johtamisesta (hänen esteellisenä ollessaan kaupunginhallituksen määräämä varahenkilö), seurannut omistajapolitiikan toteutumista ja vastannut myös toimintojen yhteensovittamisesta sekä tehnyt kaupunginhallitukselle esityksiä konsernin rakenteen kehittämiseksi.

Kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt ovat raportoineet toiminnastaan konserniohjeessa lähemmin määritellyllä tavalla. Kylpyläkaupunki Oy on valinnut tilintarkastajakseen kaupungin valitseman JHTT –yhteisön (Oy Auditor Ab).

Kaupungin tilintarkastaja sekä kaupungin sisäisen tarkastuksen suorittaja ovat tarpeen mukaan saaneet tytäryhteisöltä tarkastustehtävän hoitamiseksi tarvittavat tiedot ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain säännökset.

Tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan kaupungin kanssa yhtenäistä henkilöstöpolitiikkaa mm. palkkauksessa ja muissa sopimuksenvaraisissa asioissa.

Henkilöstöhankinnassa on otettu huomioon konsernin sisäiset siirto- ja järjestelymahdollisuudet. Palveluiden hankinnassa on käytetty soveltuvin osin hyväksi konserniedut (ATK palvelut, tietoliikennepalvelut, toimitilat, toimistopalvelut ja tarvikkehankinnat soveltuvin osin. Tytäryhteisöt ovat noudattaneet hankinnoissaan julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007), erityisalojen hankintalain (349/2007) ja niitä täydentävän asetuksen (614/2007) määräyksiä.

Koko konsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa noudattaen soveltuvin osin kaupunginvaltuuston erikseen hyväksymää ao. päätöstä. Kertomusvuoden aikana ei ole ilmennyt olennaisia puutteita.

Tytäryhteisöt ovat informoineet konsernijohtoa hallitustensa kokouksista etukäteen. Tapauskohtaisesti ovat tytäryhteisöt kutsuneet konsernijohtoa hallitusten kokouksiin asiantuntijoina kuultaviksi silloin, kun konsernijohto ei ole itse hallituksen jäsen.

Kaupungin talousjohtajan tehtäviin on kuulunut toimia Kylpyläkaupunki Oy:n controllerina konsernijohton puolesta. Tarkkailu on ollut säännöllistä. Merkittäviä epäkohtia ei ole havaittu.

KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT**KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)**

	2009	2008
Toimintatuotot	31 051,7	30 003,1
Toimintakulut	- 61 575,7	- 59 335,0
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	6,3	1,7
Toimintakate	- 30 517,7	- 29 330,2
Verotulot	21 108,5	21 088,0
Valtionosuudet	14 049,7	12 956,6
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43,4	158,5
Muut rahoitustuotot	38,5	85,0
Korkokulut	- 680,3	- 959,1
Muut rahoituskulut	- 67,6	- 145,5
Rahoitustuotot ja -kulut	- 666,0	- 861,1
Vuosikate	3 974,6	3 853,3
Rahoitustuotot ja -kulut		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 307,7	- 2 173,3
Tilikauden yli- ja alipariarvot	70,9	- 0,4
Arvon alentumiset		
Rahoitustuotot ja -kulut	- 2 306,9	- 2 173,7
Satunnaiset erät		64,5
Tilikauden tulos	1 667,7	1 744,1
Tilinpäätössiirrot	- 282,6	- 113,5
Vähemmistöosuudet	3,8	- 41,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 388,9	1 588,8

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2009	2008
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,4	50,6
Vuosikate/poistot, %	172,3	177,3
Vuosikate, €/asukas	535	516
Asukasmäärä	7 425	7 453

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)

	2009	2008
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 974,6	3 853,3
Satunnaiset erät		64,5
Tulorahoituksen korjauserät	- 575,1	- 593,2
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 9 150,1	- 7 265,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 563,7	1 299,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 765,7	833,2
	- 2 421,3	- 1 808,6
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	- 45,0	- 103,5
Antolainasaamisten vähennykset	310,3	67,9
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 198,0	316,4
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 2 009,5	- 2 000,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 495,6	2 991,1
Oman pääoman muutokset	- 29,0	- 29,0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	89,2	101,2
Vaihto-omaisuuden muutos	- 19,8	- 107,2
Saamisten muutos	593,1	- 551,5
Korottomien velkojen muutos	- 481,0	855,8
Rahoituksen rahavirta	2 101,7	1 540,3
Rahavarojen muutos	- 319,6	- 268,4
Rahavarat 31.12.	2 797,4	2 591,0
Rahavarat 1.1.	3 117,0	2 859,3

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2009	2008
Investointien tulorahoitus, %	52,4	64,6
Pääomamenojen tulorahoitus, %	40,3	48,2
Lainanhoitokate	1,73	1,63
Kassan riittävyys, pv	13,9	13,0

KONSERNITASE, lyhennetty (1 000 €)

<u>VASTAAVAA</u>	2009	2008
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	351,5	345,8
Muut pitkävaikutteiset menot	187,3	42,8
Ennakkomaksut	5,0	0,6
Aineettomat hyödykkeet	543,8	389,3
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 874,4	3 863,0
Rakennukset	33 239,8	28 536,0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 822,9	4 696,8
Koneet ja kalusto	2 641,8	2 534,2
Muut aineelliset hyödykkeet	22,5	5,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 290,5	3 493,6
Aineelliset hyödykkeet	46 891,8	43 128,7
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	241,5	215,0
Muut osakkeet ja osuudet	1 292,5	1 306,2
Muut saamiset	82,7	582,3
Sijoitukset	1 616,7	2 103,5
PYSYVÄT VASTAAVAT	49 052,3	45 621,5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	241,7	241,6
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	526,1	506,2
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 170,8	786,9
Lyhytaikaiset saamiset	4 424,5	4 399,5
Saamiset	5 595,3	5 186,4
Rahoitusarvopaperit	221,3	95,9
Rahat ja pankkisaamiset	2 576,1	2 495,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 918,8	8 283,6
VASTAAVAA	58 212,9	54 146,7

<u>VASTATTAVAA</u>	2009	2008
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	21 262,3	21 262,3
Arvonkorotusrahasto	13,1	13,0
omat rahastot	791,3	744,3
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	- 3 304,2	- 4 619,6
Tilikauden yli-/alijäämä	1 388,9	1 588,8
OMA PÄÄOMA	20 151,5	18 988,7
VÄHEMMISTÖOSUUDET	234,8	196,9
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 049,8	353,9
Vapaaehtoiset varaukset	1 427,4	1 846,9
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 477,3	2 200,8
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	2,7	3,2
Muut pakolliset varaukset	381,9	366,4
PAKOLLISET VARAUKSET	384,6	369,6
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	573,2	483,8
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14 913,5	13 823,9
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 372,8	1 306,2
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	10 075,3	8 464,4
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 030,1	8 312,4
VIERAS PÄÄOMA	34 391,6	31 906,9
VASTATTAVAA	58 212,9	54 146,7

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2009	2008
Omavaraisuusaste, %	39,3	39,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,9	50,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	- 1 915	- 3 031
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	- 258	- 406
Konsernin lainat, €/asukas	3 365	2 986
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	24 989	22 288
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	83	582
Asukasmäärä	7 425	7 453

KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TOIMENPITEISTÄ TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEKSI

Kaupungin tilikauden 1.1. - 31.12.2009 tulos on 1 693 398,60 euroa ylijäämäinen. Kaupungin taseessa on edellisten tilikausien kattamatonta alijäämää tämän jälkeen yhteensä 1,704 milj. € (vuotta aiemmin 3,398 milj. €).

1. Tilikauden 1.1. - 31.12.2009 tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle tilikauden 1.1. - 31.12. 2009 tuloksen 1 688 971,65 € käsittelystä seuraavaa: tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 4 426,95 € ja näin muodostunut ylijäämä 1 693 398,60 € kirjataan taseeseen 'Tilikauden yli-/alijäämä' -tilille.

2. Talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet

Kaupungin talouden tasapainottamiseksi on käynnistetty toimenpiteet kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.8.2007 (48 §) hyväksytyn ja tämän jälkeen 12.11.2007 valtuustossa vuoden 2008 talousarvioon sekä vuoteen 2010 ulottuvaan taloussuunnitelmaan, 15.12.2008 valtuustossa vuoden 2009 talousarvioon sekä vuoteen 2011 ulottuvaan taloussuunnitelmaan ja valtuustossa 14.12.2009 vuoden 2010 talousarvioon sekä vuoteen 2012 ulottuvaan taloussuunnitelmaan sisällytetyn kuntalain 65 §:n mukaisen alijäämän kattamiseksi laaditun toimenpideohjelman mukaisesti. Toimenpideohjelma ulottuu vuoteen 2013 saakka.

Vuoden 2009 loppuun mennessä on ohjelma toteutunut selvästi toimenpideohjelmassa suunniteltua paremmin; kumulatiivisen alijäämän tavoitemäärä oli 2,977 milj. € ja toteuma on 1,704 milj. € (ero + 1,273 milj. €).

Voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti kaupungin talouden;

- ylijäämän vuodelta 2010 tulee olla 65 000 € => kumulatiivinen alijäämä 2,256 milj. €
- ylijäämän vuodelta 2011 tulee olla 43 000 € => kumulatiivinen alijäämä 2,213 milj. €
- ylijäämän vuodelta 2012 tulee olla 506 000 € => kumulatiivinen alijäämä 1,706 milj. €

Vuonna 2007 hyväksytyn toimenpideohjelman mukaan alijäämä tulee kokonaisuudessaan katetuksi vuoteen 2013 mennessä. Taloussuunnitelmassa 2010 – 2012 on kuitenkin ennakoitu, että syksyllä 2008 alkaneesta lamasta johtuen tavoite ei toteutuisi, vaan alijäämä saataisiin katettua vasta vuosien 2014 – 2015 kuluessa.

Vuodelta 2009 syntyneen hyvän tuloksen ja vuoden 2010 talouden ennakoitua positiivisimpien näkymien johdosta näyttää nyt kuitenkin siltä, että vuonna 2007 hyväksytyn toimenpideohjelman mukainen alijäämän kattamistavoite olisi toteutumassa vuoden 2013 kuluessa. Tämä edellyttää kuitenkin talouden määrätietoisten sopeuttamistoimien jatkamista koko toimenpideohjelmakauden toteuttamisajan.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen

Palvelukeskus	HALLINTOPALVELUT
Toimielin	Keskusvaalilautakunta
Tulosalue	VAALIT
Vastuhenkilö	Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Palveluajatus

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti.

Vaalit suunnittelukaudella

vuonna 2009 europarlamenttivaalit
 vuonna 2010 ei vaaleja
 vuonna 2011 eduskuntavaalit

Kysyntä ja laajuustiedot	2007	2008	2009
Äänioikeutettujen määrä	6 247	6 129	6 140
Äänestysalueiden määrä	6	6	6

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	0	11,0	11,5	104,9
Toimintakulut	- 15,3	- 11,0	- 9,9	90,1
Toimintakate	- 15,3	0	+ 1,6	0

Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Vuonna 2009 pidettiin europarlamenttivaalit, joista aiheutuvat kustannuksista valtio korvasi kunnalle 1,6 €as. Äänioikeutettuja oli 6 192 (Suomessa asuvia 6 071 ja ulkomailla asuvia 121). Äänestäneitä oli 2 279 (ennakkoon äänesti 1 222 ja vaalipäivänä 1 057). Äänestysprosentti oli 36,8 %.

Vaalit toteutettiin omin voimin ja saatu korvaus oli suurempi kuin aiheutuneet kulut.

Palvelukeskus	HALLINTOPALVELUT
Toimielin	Tarkastuslautakunta
Tulosalue	TARKASTUSTOIMI
Vastuhenkilö	Tarkastuslautakunnan sihteeri

Palveluajatus

Tarkastuslautakunta vastaa tilintarkastuksen asianmukaisesta toteuttamisesta. Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettu ja antaa valtuustolle arviointikertomuksen. Varsinaisen tarkastuksen suorittaa vuodelta 2008 ostopalveluna Audiator Oy:n JHTT-tilintarkastaja (Anu Servo), joka vastaa tarkastuksen laadusta ja antaa valtuustolle tilintarkastuskertomuksen. Vuoden 2009 tilintarkastus kilpailutetaan.

Kysyntä ja laajuustiedot	TP 2007	TP 2008	TA 2009
Tarkastuspäivien lukumäärä	16+2	16+2	16+2
Lautakunnan kokousmäärä	7	7	8

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	13,6	20,0	- 15,1	75,6
Toimintakate	13,6	20,0	- 15,1	75,6

Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Tarkastuslautakunnan esityksestä valtuusto on valinnut kaupungin tilintarkastajaksi Audiator Oy:n, jonka puolesta kaupungin vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Anu Servo (18.11.2009 saakka) ja JHTT Lasse Kärki (19.11.2009 lukien) ja avustavana tilintarkastajana JHTT Hanna Kuhanen.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuonna 2009 kahdeksan kertaa (ns. vanha lautakunta neljä kertaa ja uusi lautakunta neljä kertaa). Ns. vanha lautakunta on tehnyt arviointikertomuksen vuodelta 2008. Tilintarkastuspäiviä on kertynyt 12 + 7 = 19. Ns. vanhan tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Anneli Alasoini kaupungin rahatoimistosta ja uuden lautakunnan Hanna Kuhanen Audiator Oy:stä.

Talousarviomäärärahan käyttöaste oli 75,6 % ja säästöä kertyi liki 4 900 euroa.

Palvelukeskus	HALLINTOPALVELUT
Toimielin	Kaupunginhallitus
Tulosalue	HALLINTOPALVELUT
Vastuhenkilö	Hallintopalvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Hallintopalvelut vastaa;

1. kaupungin arkistotoimesta
2. kaupungin keskus-, talous- ja henkilöstöhallintoon liittyvien palveluiden tuottamisesta
3. kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston sekä yhteistyötoimikunnan sihteeripalveluista
4. kaupungin ulkoisesta viestinnästä/tiedotuksesta
5. kaupunginjohtajan johdolla kaupungin edustamisesta

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

1. Talouden tasapainottaminen: alijäämän kattamisohjelman vuosittainen toteutus ja seuranta.
2. Kuntayhteistyö: PARAS –velvoitteen toteuttaminen
3. Hyvästä työilmapiiristä ja henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen.
4. Tuottavuuden parantaminen hallintoa tehostamalla; hyvä laatu ja kustannustietoisuus.
5. Sisäisen viestinnän tehostaminen.
6. Vuorovaikutuksesta kuntalaisten ja muiden sidosryhmien kanssa huolehtiminen sekä kaupungin edunvalvonnasta huolehtiminen.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Ylijäämäinen tilinpäätös talousarviovuodelta: vuosikatetavoite v. 2009 väh. 1,0 milj. euroa, kumulatiivinen alijäämä vähenee kertaerät huomioiden v. 2009 aikana 0,6 milj. eurolla yht. 3 miljoonaan euroon; vuosikatetavoite saavutettiin ja ylitettiin selvästi – vuosikate oli 2 415,5 t€ ja ylijäämä 1 693,43 t€). Kumulatiivinen alijäämä väheni 1,704 milj. euroon (= 230 €/asukas).
2. Talouden tervehtyttämissuunnitelman vuoden 2009 toimenpiteiden toteutus; ohjelma toteutui jopa ennakoitua paremmin ja vuoden 2009 lopun tavoitteen 2,094 milj. € sijasta alijäämä saatiin painettua 1,704 milj. euroon (= 390 t€ edellä tavoitetta).
3. Toiminta- ja talousraportointi neljännesvuosittain; toteutunut sovitusti.
4. Laskutuksen ja saatavien perinnän kehittäminen ja tehostaminen mm. Lindorffin sopimusta laajentamalla; projekti viivästynyt ATK-teknisistä syistä ja hanke on vuoden 2009 lopulla yhä kesken.
5. Kuntalaistilaisuuksien (3) pitäminen pitäjän eri osissa; pidetty kolme (Luhalahti, tori ja Kilvakala).

6. Työyhteisöjen toimivuuden ja sairauspoissaolojen pitäminen vuoden 2008 tapaan alhaisella tasolla max. 10 tpv:ssä/työntekijä; *toteutunut => poissaolot vähentyivät 4,9 % ja olivat 8,8 tpv/työntekijä (eri raportti).*
7. Esimiesfoorumien järjestäminen säännöllisin väliajoin, vähintään neljä kertaa vuodessa; *pidetty kolme = maaliskuu, syyskuu ja joulukuu.*
8. Luottamushenkilökoulutuksen järjestäminen kevääseen 2009 mennessä; *pääosin toteutunut (kuntien yhteinen + yksi oma koulutusilaisuus).*
9. Vuoden 2009 aikana selvitetään mahdollinen kaupunginhallituksen siirtyminen sähköiseen kokouskäytäntöön; *sähköisten tiedotteiden/kokousaineiston käyttöä lisätty ja kokoustilojen teknistä varustelua parannettu.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit;

- kaupungin talousarvion pitävyys (keskeiset tunnusluvut)	100 %
- kuntalaistilaisuudet	3 tilaisuutta
- työyhteisön toimivuus	henkilöstötilinpäätöksessä
- sairauspoissaolot	max. 10 tpv/työntekijä
- nettomenot/asukas	max. 170 €/as. (ilman myyntivoittoja)

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	569,8	589,4	521,2	88,4
Toimintakulut	- 1 118,5	- 1 666,8	- 1 622,1	97,3
Toimintakate	- 548,8	- 1 077,4	- 1 100,9	102,2

Hallintopalvelujen vastuualueeseen sisältyi erillisenä tulosalueena pelastustoimi, jonka kulut koostuivat maksuosuudesta Tampereen aluepelastuslaitokselle sekä kaupungin vastuulla olevista eläkevastuista kaupungin aiemmin itse ylläpitämästä pelastustoimesta (menot 465 000 + 27 500 = yhteensä 492 500 €). Määrärahaa käytettiin 483 825,20 € ja toteutumisaste oli 98,2 %. Luvut sisältyvät yllä esitettyihin.

Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Alijäämän kattamisohjelman toteutuminen onnistui hyvin ja tilinpäätös on 1,693 milj. euroa ylijäämäinen. Myös kumulatiivisen alijäämän kattamistavoite toteutui. Toimintakatteen toteutumisaste hallintopalveluissa on 105,5 % (ylitystä 32,1 t€) ja koko kaupungilla 96,0 %. Hallintopalveluissa kertyi kuitenkin menosäästöä yhteensä 36,1 t€, joka kohdistui henkilöstömenoihin. Ennakoituja tuottoja sen sijaan jäi kertymättä 68,2 t€, koska varattujen kolmen Kiviniemen tontin myynti siirtyi vuoden 2010 puolelle.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Kaupunginhallitus hyväksyi uuden sisäisen laskutuksen ohjeen. Vain tavoitteena ollut laskutuksen ja saatavien perinnän kehittäminen ja tehostaminen ulkoistamalla jäi toteutumatta. Työyhteisöjen toimivuus –kyselyn tulosten mukaan työhyvinvointi yleisesti parani (mitattuja tunnuslukuja oli 13, joista 12:n arvo oli edellisvuotta parempi. Ks. lä-

hemmin erillinen henkilöstökertomus). Sairauspoissaolot vähenivät yhä ja keskimääräinen poissaolo 8,8 tpv/työntekijä oli vain noin puolet kuntien keskimäärästä. Henkilöstömenojen toteutumisasate koko kaupungilla oli 96,9 % (säästöä 601,7 t€).

Investoinnit

Maa-alueita ostettiin 108 t€lla ja myytiin 97 t€lla. Käyttötalouteen kirjattiin lisäksi myyntivoittoa 461 t€a. Irtaimistohankintoihin käytettiin 54 t€(tietoverkkoon sekä ravintohuollon ja siivoustoimen kaluston uusintaan). Teollisuustonttien kunnostukseen käytettiin 12 t€

Palvelukeskus	HALLINTOPALVELUT
Toimielin	Kaupunginhallitus
Tulosalue	KEHITTÄMINEN JA ELINKEINOT
Vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja ja hallintopalvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Kehittämisen ja elinkeinotoiminnan tavoitteena on:

1. Elinkeinojen kehittäminen, yritysneuvonnasta huolehtiminen sekä matkailuneuvonta ja palvelut Kehittämisyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy:n kautta;
2. Kehittämishankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen eri rahoituslähteitä ja yhteistyömahdollisuuksia hyödyntäen;
3. Yrityspalveluiden tarjoaminen ns. yhden luukun periaatteen mukaisesti (Kylpyläkaupunki Oy ja TE-keskus).

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

1. Kaupungin konserniohjeessa asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.
2. Elinkeinoneuvonnan/yrityspalvelujen tarjoaminen ja matkailumarkkinoinnista huolehtiminen.
3. Asumisvetovoimaa ja työpaikkoja lisäävien kehittämishankkeiden valmistelu ja toteutus.
4. Paikallisen koulutuksen ja osaamisen hyödyntäminen yhteistoiminnassa mm. maakuntakorkeakoulun kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Kauppakeskusalueen kaavoituksen loppuunsaattaminen alkuvuodesta 2009 ja 1. vaiheen toimijoiden varmistaminen yhteistyössä YIT Rakennus Oy:n kanssa; *valmistelu edennyt suunnitellusti ja kaava on hyväksytty valtuustossa ja saanut lainvoiman. Yritysneuvottelut ovat käynnissä.*
2. Matkailu- ja kulttuurikaupunkikonseptin vahvistaminen hanketoimintaa ja yrittäjyyden edellytyksiä kehittämällä; *toteutettu yhteismarkkinointia Kylpyläkaupunki Oy:n kanssa. Toteutettu EU-rahoitteisen Wanha Kauppala –hankkeen v. 2009 työt, tehty tilitys ja tuki saatu. Myönteinen tukipäätös saatu Kulttuuri-Campus hankehakemukseen ja tehty esiselvitystyö.*
3. Em. osaamiskeskittymän ideoimien toimintamallien muuntaminen alan yritystoiminnaksi aktiivisen yrityspalveluneuvonnan avulla; *toimenpiteiden valmistelua jatkettu yhteistyössä kaupunki/TE-keskus/Kylpyläkaupunki Oy.*
4. Asukasmarkkinointi kärkikohteena Kiviniemen alueen tonttien markkinointi ja myynti; *osallistuttu messuille Tampereella, toteutettu radiokampanja Radio Sunissa toukokuulla ja tonttien tarjousmyynti ja huutokauppa Kiviniemestä (kolme myyty ja kolme varattu).*
5. Teollisuuskiinteistöjen (Finlayson ja Kilvakkala) uusiokäytön edistäminen; *ei tuloksia.*
6. Vuodelle 2009 asetettujen konsernitavoitteiden toteuttaminen; *eri raportti.*
7. Piiskurin ja Seitsemisen alueen toimintaedellytysten vahvistaminen; *valmisteltu/neuvoteltu Piiskurin kaavoitushankkeen periaateratkaisusta. Osallistuttu Seitsemisen hanketyöhön.*

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit;

- asukasluvun kehitys: kasvutavoite +30 (muuttovoitto); *toteutui* (= *muuttovoitto* + 12 hlöä)
- yritykset: tuotannolliset ja palvelualan yritykset nettolisäys +10; *toteutunut* +10.

Kysyntä ja laajuustiedot	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Asukasluku	7 465	7 480	7 425	99,3
Yritysten nettolisäys	10	10	10	100,0

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	137,8	1	15,3	1 526,7
Toimintakulut	332,7	300	303,5	101,2
Toimintakate	194,9	299,0	288,2	96,4

Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Toimintakateen toteuma oli 97,2 % ja määrärahasäästö 10,8 t€

Kiviniemen alueen omarantaisten tonttien myynti onnistui - kolme myytiin ja kolme varattiin. Vain yhden myynti jäi vuodelle 2010. Lisäksi myytiin Sarkinrannan alueelta yksi rantatontti sekä Puutarhan alueelta viisi ja muualta kolme tonttia. Asukasluvun kasvutavoite ei toteutunut, koska kuolleisuus ylitti syntyvyyden 40:llä. Muuttovoiton ansiosta asukasluvun lasku jäi kuitenkin 28:aan.

Nummenrinteen alueen kunnallistekniikan rakentamiseen saatiin joulukuussa 2009 valtiolta/TE –keskukselta päätös 360 000 euron investointiavustuksesta. Suunnittelutyö eteni siten, että valmius rakentamisen käynnistämiseen loppukesästä 2010 on olemassa.

Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy:n toimitiloista kaupunginvirastolta tarjottiin yrityspalveluita ns. yhden luukun periaatteen mukaisesti (Kylpyläkaupunki Oy, TE –keskus). Palveluiden ostoon vuonna 2009 käytettiin 155 000 €(vuonna 2008 määräraha oli 165 000 €). Vajaakäytössä olevien Kilvakkalan tilojen osalta maksoi kaupunki hoitovastiketta 24 000 € Seutuyhteistyö ja maakuntakorkeakoulu yhteistyö toteutui suunnitellusti.

Hankkeet

Kaupunki oli mukana seuraavissa hankkeissa; Yhdessä liikkuen/terveys- ja erityisliikuntahanke yhteistyössä Hämeenkyrön ja Parkanon kanssa, Wanhan Kauppalan ympäristön parantaminen –hanke (EAKR) ja KulttuuriCampus –hanke (esiselvitys). Hankkeet toteutuivat suunnitellusti. Yhdessä liikkuen –hanke jatkuu vuonna 2010 ja Wanha Kauppala –hanke vielä vuosina 2010 ja 2011.

Investoinnit

Ks. kohta hallintopalvelut.

TALOUSARVION 2009 KAUPUNKIKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET

KONSERNIN RAKENNE

Ikaalisten kaupunkikonserniin kuuluvat seuraavat kuntayhtymät, tytäryhtiöt ja osakkuusyhteisöt:

Tytäryhtiöt (25+1):

Omistusosuus

Asunto Oy Huopionrinne	71,61 %
Asunto Oy Ikaalisten Hakalanpuisto	100,00 %
Asunto Oy Ikaalisten Niilonpiha	55,00 %
Asunto Oy Ikaalisten Päiväniitty	76,80 %
Asunto Oy Kalmaanportti	100,00 %
Asunto Oy Kamraatti	100,00 %
Asunto Oy Kovelahdenrivi	67,72 %
Asunto Oy Kylpylänrivi	100,00 %
Asunto Oy Läykinpuisto	100,00 %
Ikaalisten Vesi Oy	88,50 %
Kehittämisyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy	90,32 %
Kiinteistö Oy Hakupiste	66,67 %
Kiinteistö Oy Hakutorni	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Kiviniemen Rivikoti	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Opiskelija-asunnot	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Pajakiinteistöt Oy	63,22 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Peltokulma	100,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Säästöahde	81,41 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Vuokra-asunnot (<i>ei toimintaa</i>)	100,00 %
Kiinteistö Oy Kilvakkalan Puusepänkiinteistöt	100,00 %
Kiinteistö Oy Pikku-Silkki	100,00 %
Kiinteistö Oy Puolikivi	66,10 %
Kiinteistö Oy Rahkolankuja 16	55,00 %
Kiinteistö Oy Rahkolankuja 20	54,55 %
Kiinteistö Oy Teiniitty	100,00 %
Kiinteistö Oy Tevaniemen Palvelutalo	100,00 %

Kaupungin tytäryhteisöillä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, osuuskuntia, asunto-osakeyhtiöitä, kiinteistöosakeyhtiöitä, asunto-osuuskuntia, avoimia yhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä, kuntayhtymiä, yhdistyksiä ja säätiöitä, joissa kaupungilla on tosiasiallinen määräämisvalta. Kaupungilla on tosiasiallinen määräämisvalta muussa yhteisössä, kun sillä on

- enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuotamasta äänimäärästä; tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö (yli puolet) yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen; tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta

Osakkuusyhteisöt (4):**Omistusosuus**

Ikaalisten Holding Oy	36,13 %
Ikaalisten Kylpylän Monitoimihalli Oy	40,00 %
Kiinteistö Oy Ikaalisten Teollisuustalo	31,60 %
Kiinteistö Oy Silkkirivi	33,70 %

Kaupungin osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, osuuskuntia, asunto-osakeyhtiöitä, kiinteistöosakeyhtiöitä, asunto-osuuskuntia, avoimia yhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä, kuntayhtymiä, yhdistyksiä ja säätiöitä, joissa kaupungilla on yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen kanssa merkittävä omistusosuus (yli 20 %) ja huomattava vaikutusvalta (yli 20 % äänivallasta) (KPL 22.4 §).

Kuntayhtymät (4):**Omistusosuus**

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä	44,54 %
Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymä	0,26 %
Pirkanmaan Liitto	1,59 %
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	2,26 %

Kuntayhtymällä tarkoitetaan kuntien yhteistoiminnan muotoa, joka on järjestetty kuntalain 76 §:n mukaisesti antamalla määrätty tehtävä kuntien yhtäpitävin päätöksiin perustamalle yhteisölle (= kuntayhtymä). Jäsenkunnan omistus- ja määräysvallasta säädetään erikseen kuntayhtymän perussopimuksella.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 8.10.2007 hyväksynyt uudistetun konserniohjeen.

KONSERNIN TAVOITTEET

Valtuusto asettaa vuosittain konsernia koskevat keskeiset tavoitteet ja resurssit ryhmiteltynä keskeisiin konserniyhteisöjen toimialoihin (elinkeinopolitiikka, asumistuotanto, muut yhteisöt).

Kaikki elinkeino- ja asuntopolitiikkaa koskevat mahdolliset takausasiat käsitellään valtuustossa yksittäistapauksina. Elinkeinojen kehittämisessä kehittämissyhtiöllä ei ole takauksien myöntövaltuuksia. Kehittämissyhtiö voi olla osakkaana kiinteistöyhtiöissä. Asia ratkaistaan tapauskohtaisesti konserniohjeella.

Konserniyhtiöiden toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle ja -hallitukselle konserniohjeen mukaisesti kaupungin talouskatsauksien yhteydessä sekä muutoin tarvittaessa erikseen sovittavalla tavalla.

Elinkeinopolitiikka (Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy)

- resurssina elinkeinoyhtiölle korvaus elinkeinopalvelujen tuottamisesta. Vuonna 2009 maksetaan 155 000 € (korvaus vuonna 2008 oli 165 000 €); *maksettu sovitus*.

- kaupunginvaltuusto asettaa Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy:lle vuodelle 2009 seuraavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:
  1. *positiivinen taloudellinen tulos, mikäli Nummenrinteen alueen tonttikaupat realisoituvat niin kehittämissyhtiö ja kaupunki neuvottelevat kaupungin myöntämän pääomallainan takaisinmaksusta v. 2009 aikana; tavoite ei toteutunut. Tulos oli – 29,4 t€ (mm. poistettiin taseesta keskeneräinen Monitoimihalli -hanke 19,6 t€). Panostukset Nummenrinteen alueen kehittämiseen ja Matkailukaupunkibrändin valmistelu rasisittivat tulosta (kaupungin pienentyneestä ostopalvelukorvauksesta huolimatta yhtiön liikevaihto kasvoi n. 6 %).*
  2. *Nummenrinteen kauppakeskusalueen kaavoituksen loppuunsaattaminen ja 1. vaiheen toimijoiden varmistaminen yhteistyössä YIT Rakennus Oy:n kanssa; kaava hyväksytty valtuustossa kesäkuussa ja saanut lainvoiman. Neuvottelut meneillään yritysten kanssa. YIT:n kanssa maakauppa valmistelussa.*

Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy jatkaa nykyisellä omistus- ja liiketoimintarakenteella vuonna 2009. *Toteutui.*

Asuntopolitiikka (asunto-osakeyhtiöt ja kiinteistöosakeyhtiöt)

- asunto-osakeyhtiöt toimivat itsekannattavuusperiaatteella, erityisissä tapauksissa kaupunki voi sijoittaa yhtiöön osakepääomaa tms. talousarvion sallimissa rajoissa, vuoden 2009 talousarvion investointiosassa tarkoitukseen käytettäväksi on varattu enintään 30 000 € (As. Oy Huopionrinteen osalta maksettu tilakeskuksen/omat kiinteistöt määrärahoista ylimääräinen yhtiövastike korkorästeihin. Ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta. Vapautushakemus aravarajoituksista ARA:lle jätetty ja saatu joulukuussa myönteinen päätös. Käynnistetty myyntivalmistelut.
- kaupunginvaltuusto asettaa asuntopolitiikalle vuodelle 2009 seuraavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:
  1. *vuokra-asuntojen kysyntään vastaamiseksi valmistuu vapaarahoitteinen vuokratulo vuoden 2009 aikana (12 asuntoa) keskeiselle paikalle kaupungin määräysvallassa olevan asunto-osakeyhtiön rakentamana (omarahoituksena myös kaupungin myöntämä laina ja kaupungin takaus yhtiön ottamalle investointilainalle); rakennustyö valmistui aikataulussa ja asukkaat valittu 1.9.2009 lukien. Laina ja takaus myönnetty.*
  2. *valmius kysynnän niin vaatiessa myös uuden vuokratulohankkeen suunnitteluun; tilannetta seurattu aktiivisesti. Lisärakentamista valmistelevia toimia tehty. Annettu puoltolausunto yksityiseen hankkeeseen (Ki Oy Kukkukallio).*
  3. *asuntojen käyttöastetavoite vähintään 95 % yhtiöiden yhteenlaskettuna keskiarvona, kuitenkin niin, että vuokratasolla ja asuntojen saatavuudella edesautetaan sisään muuttoa; toteutunut – käyttöaste 95,7 %.*
  4. *vuoden 2009 huhtikuun loppuun mennessä tehdään periaatepäätös osan kaupungin 100 %:sti omistuksessa olevien asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden fuusioinnista, jonka jälkeen arvioidaan isännöintipalvelujen kilpailuttaminen; fuusiopäätös tehty ja valmistelu käynnistynyt.*

Muut yhteisöt

- Ikaalisten Vesi Oy;
  1. *kaupunkikonserni tukee asiantuntemuksellaan laajennetun toiminnan käynnistymistä; tukea annettu tarpeen mukaan viikoittain.*
  2. *kaupungin omistuksessa olevan Ikaalisten jätevedenpuhdistamon vuokrana Vesi Oy:ltä vuodelta 2009 peritään 160 000 €; toteutunut suunnitellusti, osalle sovittu vuoden mittaan maksuaikaa.*
  3. *vuosituloksesta voidaan yhtiökokouksessa päättää maksettavaksi tuloksen sallima kohtuullinen osinko; asiasta neuvotellaan Vesi Oy:n ja kaupungin kesken ennen yhtiökokousta; yhtiökokous pidetty. Osinkoa ei esitetty maksettavaksi.*
  4. *Sarkinrannan ja Kiviniemen vesihuollon kunnallistekniikka toteutetaan Vesi Oy:n investointeina. Kohteiden toteutusaikataulusta ja mahdollisesta pääomitukselta neuvotellaan kaupungin ja Vesi Oy:n hallituksen kesken alkuvuodesta 2009 ja asia ratkaistaan erillisellä päätöksellä; kustannusjako sovittu, ei pääomitusta. Haja-asutusalueiden jäteveden runkoviemäri Vatula-Viljala - alueelle toteutetaan v. 2009 Vesi Oy:n toimesta. Kaupunki on varautunut pääomittamaan hanketta 130.000 eurolla (investointivaraus tai pääomameno rahoituslaskelmaan). Asia ratkaistaan erillispäätöksellä; kaupungin rahoittama osuus pääosin rakennettu sekä kaupungin rahoituksen maksatus sovittu ja maksettu.*
  5. *Vesi Oy:n maksu- ja taksapolitiikkaa tarkastellaan Vesi Oy:n hallituksen toimesta keväätalvella 2009, jolloin tehdään ratkaisut puhtaan veden käyttömaksuista vuodelle 2009. Jäteveden hintaa korotettiin teknisen lautakunnan päätöksellä vuodelle 2009 keskimäärin n. 10 %; taksat vuodelle 2010 vahvistettu (keskimääräinen korotus 8-9 %).*
- kaupunkikonserniin kuuluvien (teollisuus)kiinteistöosakeyhtiöiden talous tulee pitää vakaana ja toimitilat asianmukaisina. Omistuksesta voidaan myös luopua tarvittaessa eri päätöksillä; *Kilvakkalan Puusepäнкиinteistöt Oy:n kohdalla tilanne on vaikea eikä ratkaisua ole näköpiirissä. Ikaalisten Pajakiinteistöt Oy:n kohdalla on tilanne myös heikentynyt loppuvuodesta 2009. Tilinpäätöshetkellä tilanne hallinnassa, mutta näkymät vuodelle 2010 ovat heikot.*
- Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymään kuuluvan Ikaalisten Käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen vetovoiman ylläpitämiseksi turvataan uusien toimitilojen rakentamishankkeen käynnistyminen vuonna 2009; *suunnitelmat ovat valmistuneet, rakennusluvan hakupäätös ja rakennuttajakonsultin kilpailuttamispäätös on tehty. Varsinainen rakentamisen aloittamispäätös on tilinpäätöshetkellä vielä tekemättä.*
- Kaupunki omilla toimillaan edesauttaa Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän liittymistä Pirkanmaan koulutuskonserniin olemalla aktiivisesti mukana fuusiovalmisteluissa tavoitteena tarvittavien päätösten aikaansaaminen keväällä 2009; *tavoiteltuja tuloksia ei ole saavutettu neuvotteluista huolimatta.*

Palvelukeskus	HALLINTOPALVELUT
Toimielin	Kaupunginhallitus
Tulosalue	TUKIPALVELUT
Vastuhenkilö	Hallintopalvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Tukipalveluiden tehtävänä on hoitaa

- puhelinvaihte ja monistamo;
- atk-verkon ylläpito ja käytön tuki sekä www-sivujen ylläpito ja sisällöntuotannon tuki;
- kaupungin ruokahuolto- ja siivouspalvelut;
- kaupungin toimistohenkilöstön tehtäviä ja sijoittumista koskeva koordinointi.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

- Puhelinvaihteen hyvä asiakaspalvelu (toimii myös terveystieteiden vaihteenä).
- Keskitetyn kopioinnin taloudellisuus ja häiriöttömyys.
- Atk-ohjelmiston tehokas hyödyntäminen.
- Ruokahuolto- ja siivoushenkilöstön yhteistyön kehittäminen, mm. kokonaisosaamisen hyödyntäminen, ja kustannustietoisuuden lisääminen.

Toiminnalliset tavoitteet

- Atk-ohjelmiston käytön opastus ja –koulutus; *Toteutunut suunnitellusti ja opastettu päivittäin. Avustettu yhteiskoulun atk-hankinnoissa.*
- Uusien sähköisten talous- ja henkilöstöhallinnon työkalujen toimivuudesta huolehtiminen; *osallistuttu koulutukseen työpaikalla ja kouluttajan tiloissa. Päivitetty ohjelmistot ja uusittu palvelimia.*
- Tietoturvan kehittäminen käyttöohjeistuksella; *opastettu uusia työntekijöitä ja sijaisia.*
- Valmius kuntien väliseen yhteistyöhön atk –asioissa; *tehty perustietotekniikan yhteistyösuunnitelmaa (Kihniö ja Parkano), joka valmistunut toukokuussa. Jatkotoimista ei sovittu.*
- Kaupungin puhelinjärjestelmän uudistaminen ja kustannusten alentaminen; *pilot -hankkeen ensimmäinen vaihe valmistunut. Sovittu jatkosta eli aloitettu valmistelut järjestelmän uusimiseksi. Lasten ravintohuollon keskittämisuudistuksen sujuva käyttöönotto syksystä 2009; käyttöönotto toteutunut ajallaan (= 1.8.2009 lukien). Palkattu kuljettaja, vuokrattu auto ja hoidettu myös muita sisäisiä kuljetuksia. Saavutettu tavoitellut säästöt. Toimintatapoja pystytty myös yhtenäistämään.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit

Kysyntä ja laajuustiedot	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009
Atk –työasemien määrä	284	293	290	296
(Matka)puhelimien määrä	92	98/196	105 / 200	103/198
Kopioiden määrä (keskitetty)	322 005	290 544	340 000	299 459
Siivousneliöt	25 200	22 400	25 200	25 700
Valmistetut ateriat	244 000	355 000	260 000	430 000

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	345,6	390,6	478,3	122,4
Toimintakulut	2 073,2	2 424,6	2 329,2	96,1
Toimintakate	1 727,6	2 034,0	1 850,9	91,0

Toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Taloudellinen tulos oli erinomainen. Määrärahoja säästyi 182,8 t€ ja toimintakatteen käyttöprosentti oli vain 91,0. Toimintatuotot ylittyivät 87,7 t€lla ja kulut alittuivat 95,1 t€lla. Säästöä syntyi sekä henkilöstökuluissa että palveluostoissa.

Kaupungin puhelinjärjestelmän uudistamishanke käynnistettiin, mutta ei vielä toteutunut. Puhelin-kustannukset ja kopiokustannukset laskivat.

ATK –yksikössä oli alkuvuoden ylimääräisenä työntekijänä työllistetty ja syksystä lähtien siviili-palvelusmies.

Ravintohuollossa tavoitteet toteutuivat erinomaisesti ja lasten ruokahuollon keskittäminen uusittuun yhteiskoulun keittiöön toteutettiin suunnitellusti/ajallaan. Ateriakuljetuspalvelu kokonaisuudessaan siirrettiin tukipalvelujen alaiseksi. Siivouksen mitoitus työ eteni suunnitellusti. Ravinto- ja siivous-palveluhenkilöstön kohdalla käynnistettiin monivuotinen kehittämishanke.

Investoinnit

Ks. kohta hallintopalvelut.

Palvelukeskus	HALLINTOPALVELUT
Toimielin	Kaupunginhallitus
Tulosalue	MAASEUTUPELVELUT
Vastuhenkilö	Maaseutuasiamies

Palveluajatus

Maataloustoimi hoitaa maaseutuelinkeinojen hallintopalvelut (EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ja kansallisten tukien täytäntöönpano) asiakaslähtöisesti ja edistää maatilayritysten kehittämistyötä.

Toiminnan painopistealueet suunnitelmakaudella

Maaseutuelinkeinojen tasapuoliset viranomaispalvelut
Sidosryhmäyhteistyö

Toiminnalliset tavoitteet

Viranomais- ja hallintotehtävien hoitaminen taloudellisesti; *tehtävät on hoidettu taloudellisesti, koska talous on 5 408,48 euroa ylijäämäinen, käyttöprosentti on ollut 93,3 %.*

Maaseututoimen yhteistyömahdollisuuksien selvittämisen jatkaminen; *laajempien yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen jää vuodelle 2010.*

Muutosten aktiivinen tiedottaminen; *tiedotusta on hoidettu mm. viljelijäkirjeillä (esim. hukkakaura-asiat), sähköpostitse suoraan viljelijöille ja koulutuspäivillä.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit	Tavoite 2009	Toteutuma 2009
Tukihakemusten tallennus, kpl/pv	16	15
Tukien maksatusviive, pv	0	0
SPV ja muu hallinn.sirto, kpl	5	8
Kysyntä ja laajuustiedot		
Tilalukumäärä (aktiivit)	322	315
Tilojen keskipeltoala	30	29,6
Tukihakemusten määrä	2100	1946

Talous (1000 €)	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot *	2,5	11,0	12,6	15,8	125,4
Toimintakulut *	-73,7	-82,0	-92,9	-90,7	97,6
Toimintakate	-71,2	-71,0	-80,3	-74,9	93,3

*) Toimintatuotoissa ja -kuluissa on mukana maatalouslomittajien Kuel-maksut ja Sastamalan lomituspalveluyksiköltä perityt vastaavat tulot. Lomatoimen toimintakate on 0.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Ikaalinen, Parkano ja Kihniö ovat allekirjoittaneet uuden maaseutuhallinnon yhteistyösopimuksen, koska Hämeenkyrö on irtautunut 1.1.2009 alkaen aiemmasta seutukunnan kuntien välisestä yhteistyösopimuksesta.

Taloudessa ei ole merkittäviä muutoksia. Taloudellinen tulos oli + 5 408,48 euroa.

Palvelukeskus	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Tulosalue	YLEISPALVELUT
Vastuuhenkilö	Talous- ja hallintopäällikkö

Palveluajatus

Yleispalvelut ovat hallinnon, toimiston ja huollon ympärille kehitettyjä tukipalveluita, joiden tehtävänä on vastata sosiaali- ja terveystoimen laskutuksista ja maksutuksista sekä hallinnon toiminnasta. Yleispalveluiden toiminnassa on keskeisessä roolissa asiakaspalvelutehtävät.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen yhteistyön valmistelu.
Kustannustehokkuus ja asiakaslähtöisyys toiminnassa.
Taloudellisen vastuun laajentaminen ja kustannustietoisuuden lisääminen esimiestasolla.

Toiminnalliset tavoitteet

Kunta- ja palvelurakennehankkeen haasteisiin vastaaminen seudullisen yhteistyön kautta.
Alueellisen työterveyshuollon valmistelut aloitettu Sastamalan ja Akaan kanssa. Itä-Ikaalisten terveyspalvelujen ostoneuvottelut aloitettu Ylöjärven kanssa.
Hallinto ja toimisto: Tehtävien järjestäminen pienemmällä henkilöstöllä vuoden 2009 aikana sekä uuden seudullisen järjestelmän luominen vuosille 2010-2011.
Tehtävien järjestäminen pienemmällä henkilöstöllä toteutettu huhtikuusta lukien.
Toimistotukipalveluiden tarjoaminen sosiaali- ja terveystoimelle vuonna 2009.
Palveluita tarjottu lähes aiemmassa laajuudessa, mutta resurssit ovat vähentyneet ja tukipalveluiden tarve on kasvussa.
Yhteistyön lisääminen sosiaali- ja terveystoimessa.
Yhteistyö on lisääntynyt sote:ssa mm. prosessien kehittämisen, moniammatillisuuden lisääntymisen ja lamantorjunnan kautta.
Ennaltaehkäisevä työote toiminnassa.
Ennaltaehkäisevä työote on lisääntynyt hyvin esim. lastensuojelussa. Työpaineet ovat kasvaneet sote:ssa kansantalouden taantumassa.

Talous (1 000 €)	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	119,5	128,4	20,6	36,7	178,1
Toimintakulut	562,4	503,1	365,2	364,1	99,7
Toimintakate	442,9	374,7	344,6	327,4	95,0

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

PARAS-hankkeen velvoittamaa alueellista yhteistyötä ei jatkettu vuonna 2009. Olemassa olevaa naapuriyhteistyötä kuitenkin jatkettiin mm. perheneuvolassa, päivystyksessä, hankinnoissa, dialyysissä, skopioissa sekä terveystalouden johtamisessa. Uusina yhteistyömahdollisuuksina valmisteltiin vuoden 2009 aikana alueellisen työterveyshuollon liikelaitosta sekä Itä-Ikaalisten terveyspalvelujen ostoa Ylöjärven Viljakalasta.

Toimiston sisäiset tehtäväjärjestelyt jatkuivat vuonna 2009. Terveyskeskuksen kanslistin toimi vakinaistettiin. Sosiaalipalvelukeskuksen kanslistin määräaikaisesti täytettyä toimi päättyi 31.3.2009. Kehitysvammahuollon avopalveluiden laskutus saatiin käyntiin alkuvaikeuksien jälkeen. Elatustuen toimeenpano ja elatusavun perintätehtävä siirtyi onnistuneesti 1.4.2009 Kelalle. Samalla saatiin siirrettyä 14 % yhden kanslistin työpanosta muihin tehtäviin. Edunvalvonta siirtyi 1.1.2009 valtion hoidettavaksi.

Sosiaali- ja terveystaloutta (2100) ylitti ensimmäisenä toimintavuonna oman budjettinsa 4 788 € Hallinto ja toimisto (2110) alitti budjettinsa 23 584 € Keskusvarasto (2120) lisäsi hieman varaston arvoa ja ylitti budjettinsa 6 127 € Viimeisten tilitysten jälkeen edunvalvonnassa (2130) tulot olivat menoja suuremmat ja kate jäi plussalle 4 580 € Koko yleispalveluiden (201) tuotot toteutuivat 178,1 %, kulut 99,7 % ja toimintakate oli 95,0 %. Talouden tulos oli hyvä.

Yleispalveluissa ei ollut toimintavuonna 2009 merkittäviä investointeja. Koko sosiaali- ja terveys-toimessa investointeihin budjetoitiin 348 000 € ja niistä toteutui 238 302 €

Palvelukeskus	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Tulosalue	SOSIAALI- JA PERHEPALVELUT
Vastuuhenkilö	Sosiaalityön päällikkö

Palveluajatus

Sosiaalipalvelut ovat lakisääteistä toimintaa ja kunnan tehtävänä on vastata niiden järjestämisestä tarpeen mukaisesti. Sosiaalipalveluiden avulla tuetaan ihmisten itsenäistä ja omavastuista elämäntähtäilyä sekä psyykkistä, fyysistä, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia. Päivähoitopalveluiden tehtävänä on tarjota yhteistyössä perheiden kanssa alle kouluikäisille lapsille heidän tarpeidensa mukaista hoitoa, kasvatusta ja opetusta sekä tarvittaessa erityistä tukea.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Yhteistyötä jatketaan yhteistoiminta-alueen kuntien kanssa puitelain mukaisesti. Lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja päivähoitopalveluissa on painopistealueena ennalta ehkäisevä ja kuntouttava työote sekä varhainen puuttuminen, uusien avoimuuden palvelujen kehittäminen ja käyttöön ottaminen. Päivähoito-/varhaiskasvatuspalveluiden monipuolistaminen ja laadunvalvonnan kehittäminen. Perheneuvonnassa jatketaan moniammatillista verkostotyötä sekä hiotaan palveluketjuja perusterveydenhoidon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Moniammatillista yhteistyötä ja tiimityötä tehostetaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Selvitetään mahdollista yhteistyötä yhteistoiminta-alueella lastenvalvonnassa ja vammaispalvelussa, mukaan lukien kehitysvammanhoito sen siirtyessä kaupungin omaksi toiminnaksi 1.1.2009. *Yhteistoiminta ei ole käynnistynyt. Kehitysvammaisten kuntoutusohjausta on ostettu Parkanolta. Kehitysvammaisten avotyön siirtyminen kaupungin omaksi toiminnaksi on tapahtunut kohtuullisen hyvin. Loppuvuodesta kehitysvammatyöhön on palkattu vakituinen ohjaaja.* Henkilöstön kouluttaminen ja tukeminen muutosprosessissa. *Suunnitelmallista muutosprosessia ei ole ollut muilta osin kuin päivähoidossa. Henkilöstöä on koulutettu perustehtävän tekemiseksi täydentävällä koulutuksella ja työnohjausta on ostettu perustehtävän tekemisen tueksi.* Lastensuojelusuunnitelman laatiminen yksin tai yhteistyössä yhteistoiminta-alueen kuntien kanssa. *Lastensuojelun suunnitelman laatiminen käynnistyi loppuvuodesta 2009, mutta varsinainen suunnitelma laaditaan vuoden 2010 aikana koskien Ikaalisten kaupungin asukkaita.* Vakinaistetaan perhetyöntekijä-sosiaaliohjaaja ja tiivistetään yhteistyötä kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa kehitelläksemme uusia menetelmiä varhaiseen puuttumiseen ja avoimuuden tukitoimiin.

Perhetyöntekijä-sosiaaliohjaajan vakanssi on vakinaistettu. Yhteistyötä on tiivistetty kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan suunnitelmien tekeminen on tehostunut.

Avohuollon tukitoimia lisäämällä vähennetään ostopalveluja.

Asumisvalmennus on käynnistynyt kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa ja toimintaa tehostetaan. SHL:n mukaiset asumisen ostopalvelut ovat lisääntyneet edelleenkin. Avopalveluihin ei ole saatu kehitettyä tarpeeksi tehokkaita väliintuloja ja palveluja. Vuoden 2009 lopulla on käynnistynyt työryhmän toiminta, joka etsii mahdollisuuksia vaikeasti asutettavien päihde- ja mielenterveysohjelmaisten asuttamiseen ja asumisen tukemiseen. Toiminnan tehostuttua voidaan odottaa ostopalvelujen vähentymistä SHL:n mukaisissa asumispalveluissa.

Päihdehuollon ostopalvelut ovat edelleenkin lisääntyneet. Niiden vähentämiseksi ei ole löydetty keinoja.

Päiväkoti Kakkospesän laajennuksen suunnittelu käynnistetään.

Laajennuksen suunnittelu ei ole käynnistynyt.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten hoito ja kasvatusta toteutetaan päivähoitossa käyttäen tukena moniammatillisia työryhmiä. Eri päivähoitomuotojen yhteistyön lisääminen ja lapsikohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien käyttöönotto.

Päivähoidon organisointia on muutettu siten, että päivähoitoon ohjaaja vastaa kokonaisuudesta ja yhdestä päivähoitoon osasta eli perhepäivähoitajien palvelusta. Kaksi päiväkodin johtajaa vastaa päiväkodeista ja ryhmäperhepäivähoitoyksiköistä. Päivähoitomuotojen yhteistyö on tiivistynyt ja työtiimit on muodostettu. Inklusiomallin sisäajaja on käynnistynyt. Lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat on tehty.

Moniammatillisena yhteistyönä tarjotaan mahdollisimman laaja-alaisia palveluja kouluterveydenhuollon yhteydessä ja huolehditaan siitä, että jokainen nuori jatkaa perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa. Osallistuminen Aika-lisä hankkeeseen perhetyöntekijä-sosiaaliohjaajan työpanoksella. *Laaja moniammatillinen tiimiyhteistyö hallintokuntien sisällä lasten ja nuorten palveluissa on vakiintunutta toimintaa. Aika-lisä hankkeeseen on osallistuttu.*

Päivähoitossa jatketaan työyhteisöjen kehittämishanketta (Tykes) tavoitteena työkuulttuurin ja varhaiskasvatustoiminnan kehittäminen. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään.

Tykes-hanke loppui vuoden 2009 loppuun ja vaikutti jonkin veran työyhteisöjen työkuulttuurin ja varhaiskasvatustoiminnan kehittämiseen. Hankkeen ajalle ajoittui päivähoitoon ohjaajan vaihtuminen. Päivähoidon ohjaaja oli keskeisessä asemassa yhteyshenkilönä hankkeen ja työntekijöiden välillä. Tykes-hanke toimi sysäyksenä prosessille kehittää varhaiskasvatusta ja päivähoitoon toimintaa. Yksityiskohtaisemmat tulokset ovat hankkeen loppuraportissa.

Perheneuvonta järjestetään yhteistoiminnassa Hämeenkyrön kanssa.

Yhteistä perheneuvontapalvelua on tuotettu vuonna 2009 ja sijaisjärjestelyt ovat toimineet.

Lasten kuntoutushoito- ja palveluohjaus-mallin vakiinnuttaminen.

Yhteistoimintamallia hiotaan vielä eri orientaatiopojilta tulevien työntekijöiden kesken.

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit	Tavoitetaso 2009	Toteuma 2009
Toimeentulotukea saavat kotitaloudet	250 taloutta	306 taloutta
Toimeentulotuki €/asukas	56 €/asukas	73 €/asukas
Aktivointi/Asiakassuunnitelmat	40 hlö	43 hlö
Perheneuvonnan käynnit	1 500	1 316
Päivähoitoa saavien lasten määrä	230	234
Päiväkotien hoitopäivät	12 470	10 714

Perhepäivähoidon hoitopäivät
280

27 720

21

Talous (1 000 €)	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	778,6	931,5	1 084,4	1 248,6	115,1
Toimintakulut	5 064,1	5 366,9	5 363,3	5 963,4	104,7
Toimintakate	4 285,5	4 435,4	4 612,4	4 714,8	102,3

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Taantuman johdosta toimeentulotukimenot ovat lisääntyneet.

Elatustuen maksaminen siirtyi KELA:lle huhtikuussa 2009.

Nuppulan ryhmäperhepäiväkoti muuttui päiväkotiryhmäksi vuoden 2009 alussa toteutetun tilojen laajennuksen jälkeen. Kaksi uutta ryhmäperhepäivähoitoyksikköä on perustettu.

Kuntouttavaa työtoimintaa on tehostettu ostamalla palveluja kaupungin työpajalta ja kolmannelta sektorilta. Kehitysvammaisten avotyön palvelut siirtyivät vuoden 2009 alusta kaupungille.

Talouden kannalta suurimpia ylityskohteita olivat vammaispalvelut (134 461 €), sosiaalityö (109 618 €), päiväkodit (86 462 €), Ky laitoshoido/ Keva (66 621 €) ja päihdehuolto (23 288 €). Mutta koska monilla kustannuspaikoilla päästiin budjetin alle niin soiaali- ja perhepalvelut (202) kokonaisuutena ylittyi vain 102 387 €. Sosiaali- ja perhepalveluiden investointikohteita olivat Keskustan päiväkotit (23 820 €) ja jäsenyys Tampereen Logistiikkaan (14 661 €sijoitus).

Palvelukeskus	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Tulosalue	VANHUS- JA KOTIHOITOPALVELUT
Vastuuhenkilö	Vanhustyön päällikkö

Palveluajatus

Vanhus- ja kotihoitopalvelujen tehtävänä on tukea ikääntyneiden, hoitoa ja hoivaa tarvitsevien ihmisten itsenäistä ja omavastuista elämänhallintaa sekä psyykkistä, fyysistä, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Kotihoitopalveluiden uusien toimintatapojen organisointi.
Toivolansaarikodin toimintakykyarviointijaksojen sitominen koko palvelurakenteeseen.
Johtamisessa muutoksen johtamisen taitojen tukeminen.
Ostopalvelutarpeen arviointi.
Henkilöstön ammattitaidon tukeminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Kotihoidossa uuden yhteisen toimipisteen tuomat toimintatapamuutokset.

Nykyiset kotihoidon toimitilat terveyskeskuksessa asettavat rajoitteita tavoitteelle saada kotihoitohenkilöstö yhteiseen toimipisteeseen. Tavoitellut toimintatapamuutokset hoito- ja hoivaprosessin toteutumiseksi toteutuvat vähitellen; esim. kesäkuun alusta kotisairaanhoido vähensi aamuvas-taanottoaikojaan ja keskitti palveluitaan asiakkaille kotiin.

Toivolansaarikodin henkilöstölle asiakastietojärjestelmän käytön laajentaminen.

- Effica -asiakastietojärjestelmän osastonhallintaosion käyttöönotto ja koulutus ei ollut mahdollista ennen pakollista versiopäivitystä. Käyttöönotto siirtyy vuodelle 2010.

Johtamiselle tukea koko työyhteisön työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

- Työnantajan ja luottamusmiesten kanssa luotiin yhteiset tavoitteet johtamiselle maaliskuulla 2009. Vastuualueen johtamisessa valmistauduttiin jo vuoden 2010 esimieheysmuutoksiin työnorganisoimilla. Johtaminen oli paineenalaisuudessa, koska 25 % henkilötyöajasta puuttui.

Henkilöstölle monipuolista tukea oman palvelurakenteemme tuntemukseen.

- Monipuolinen koulustarjonta toteutui koko vuoden ajan; AIP- hankekoulutus, muistihoitajakou-lutus, palokoulutus, ammattiyhdistyspäiviä, kirjaamiskoulutusta, tietojärjestelmäkoulutusta, saatto-hoito-, haava-, avanne-, opiskelijanohjauskoulutusta. Kehityskeskusteluissa sovittujen toisen työ-hön tutustumisjaksot toteutuivat vuoden 2009 aikana.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit	Tavoitetaso 2009	Toteuma 2009
yli 75-vuotiaiden kotona asuvien määrä	90 % asuu kotona	90 %
yli 75-vuotiaiden kotiin annettavien palveluiden määrä	min 15 %	20 %
Vanhusten laitoshoidon hoitopäivät	8 500 hoitopäivää	10 638
Vanhusten asumispalveluasiakkaita	46 henkilöä	46 henkilöä
Asiakastyytyväisyys	hyvä	ei mitattu

Talous (1000 €)	TP 2007	TP 2008	TA2009	TP 2009	Käyttö%
Toimintatuotot	1 148,7	1 101,1	993,0	1 132,8	102,7
Toimintakulut	4 457,9	4 943,3	5 641,6	5 494,1	97,4
Toimintakate	3 309,2	3 842,2	4 648,6	4 361,2	96,1

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Vanhus- ja kotihoitopalvelut jatkoivat keskittymistä palvelutuotantonsa asiakastarpeisiin vastaamiseen taloudellisesti tehokkaasti, mutta inhimillisesti. Vanhus- ja kotihoitopalveluiden hallinto oli ensimmäisen toimintavuoden terveyskeskuksessa mikä lisäsi merkittävästi hoiva- ja hoitotyön prosessijättelua sosiaali- ja terveystoimessa. Uusi palveluyksikkö Nikula arvioitiin yhdessä luottamushenkilöiden kanssa ja syntyi toiminnan käynnistämispäätös vuodelle 2010. Ostopalvelutarvearvio oli tarkkaa ja ostopalveluiden maksupolitiikka yhtenäistettiin. Henkilöstölle esimiestuki (palaverit, kehityskeskustelut) ei ollut kattavaa esimiesvajeen vuoksi. Sotiemme veteraaneille aloitettiin kaksi uutta palvelua; siistimis- sekä ateriapalvelu. Toivolansaaren pienkoti siirtyi hallinnollisesti osaksi vanhus- ja kotihoitopalveluita.

Investointikohteina vanhus- ja kotihoidossa olivat vuonna 2009 Kotipihlaja (45 811 €) sekä Nikulan muutostöiden aloitus (13 414 € sijoitus).

Palvelukeskus	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Tulosalue	TERVEYSPALVELUT
Vastuuhenkilö	Ylilääkäri

Palveluajatus

Perusterveydenhuolto on yksilöön ja hänen elinympäristöön kohdistuvaa terveyden- ja sairaanhoitoa sekä kuntoutusta. Erikoissairaanhoidon tehtävänä on järjestää erityisosaamista vaativien sairauksien hoito alueellaan. Ikaalisten kaupunkilaisten erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ja osin erikoissairaanhoidon palveluja ostetaan myös muilta palveluiden tuottajilta kilpailuttamisen kautta.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Hoitotakuun toteutuminen perusterveydenhuollossa ja 2009 etenkin hammashuollossa, jossa rekrytointiyritykset eivät ole onnistuneet. Kilpailuttamisen ja ulkoistamisen kautta pyrimme siihen, että hammashoidossa hoitotakuu toteutuu syksyyn 2009 mennessä
Terveyskeskuksen peruskorjauksen suunnitelmien laatiminen vuoden 2009 aikana.
Palveluketjujen kehittäminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon, vuodeosaston, kotihoidon, kuntoutuksen ja perheneuvolan kanssa.
Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto.
Kustannustehokkuus toiminnassa.
Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen eteenpäin vieminen (Paras-hanke). Puitelain velvoitteiden täyttymisestä tulee kuntien tehdä sitovat päätökset 15.3.2009 mennessä (VM007:02/2008)

Toiminnalliset tavoitteet

Hoidon tarpeen arviointi lain edellyttämällä tavalla, hammashoidon osalta syksyyn 2009 mennessä. *Hoitotakuu toteutuu terveydenhuollossa. Suun terveydenhuollossa päästiin hoitotakuuseen kiireellisen ja kiireettömän hammashoidon osalta elokuusta 2009 alkaen. Länsi-Suomen lääninhallitus on 30.10.2009 ilmoittanut valvonta-asian käsittelyn päättymisestä, koska toimitetun selvityksen perusteella Ikaalisten kaupungin hammashoittoon saatettu lainmukaiseksi.*

Palveluprosessien kuvaaminen ja toteuttaminen, yhdessä naapurikuntien, kotihoidon, erikoissairaanhoidon ja Ylvan (Tampereen yliopiston yleislääketieteen vastuualue) kanssa, huomioiden mm. ”Segerholmin raportin” suositukset.

Palveluprosessien kuvaaminen on Ikaalisissa tehty aikuisneuvolan, vastaanoton, vuodeosaston ja kotihoidon yhteistyönä. Hallintosääntöä on muutettu joulukuussa 2009 ja avoterveydenhuollon osastonhoitaja toimii avoterveydenhuollon (vastaanotto/poliklinikka, kuntoutus ja neuvola) osastonhoitajana ja vastuuyksikön esimiehenä. Vastaavasti laitoshoidon osastonhoitaja toimii laitoshoidon osastonhoitajana (vuodeosasto ja Toivolansaarikoti) ja vastuuyksikön esimiehenä.

Tampereen yliopiston yleislääketieteen vastualueen kanssa on kehitetty hoitoketjuja ja Ikaalinen on mukana monisairaahan potilaan hoitoketjutyössä. VAS:n kanssa selvitetty siirtoviivemaksujen perusteita ja selvityksen perusteella niitä saatiin vähennettyä. Siirtoviivemaksuja kertyi 2009 VAS:sta 10 potilaasta yhteensä 6 524 €.

Riittävän vakituisen henkilökunnan saaminen. Myös sijaisten saaminen lomien ajaksi.

Ennaltaehkäisevä ja kuntouttava työote kaikessa toiminnassa.

Vuosilomien ajaksi saimme kahdeksi kuukaudeksi sijaisen (2 lääkäriä, toinen kesäkuuksi, toinen heinäkuuksi). Lääkäritilannetta häiritsi se, että 2 tk-lääkäriä jai kesällä pitkälle virkavapaalle ja heille saimme ostopalveluna sijaiset vasta loppuvuodeksi. Toinen lääkäreistä aloitti syyskuussa ja toinen lokakuun alussa. Hoitajien sijaisuudet saimme kohtuudella hoidettua eikä vuodeosastolla tarvinnut tehdä hoitopaikkojen supistuksia 2009.

Selvitetään työterveyshuollon yhteistoimintamahdollisuudet naapurikuntien ja Pirkanmaan kanssa 31.5.2009 mennessä.

Työterveyshuollon alueellinen yhteistyöprojekti on alkanut ja siinä ovat mukana Sastamala, Akaa ja Ikaalinen. Tavoitteena on perustaa alueellinen, kunnallinen liikelaitos, joka aloittaa toimintansa 1.1.2011.

Perusterveydenhuollon ja vanhustenhuollon palveluprosessien kehittäminen siten, että erikoissairaanhoidosta palaavien potilaiden hoitoketju on sujuvaa ja viiveetöntä.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vuorovaikutusta on lisätty tavoitteena oikea hoito oikeassa paikassa. Myös konsultaatiota on lisätty tavoitteena ”turhien läheteiden” vähentäminen.

Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin (PSHP) ja 3-tien tilaajarenkkaan neuvotteluissa painopiste erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon ja lisäksi hyödynnetään Pihlajalinnan Lääkärit Oy:n kanssa tehtyä sopimusta palveluiden ostoista myös 2009.

Perusterveydenhuollon tehostaminen on vähentänyt erikoissairaanhoidon käyttöä merkittävästi. Myös lääkäreiden ja hoitajien työskentelyn tehostaminen on vähentänyt erikoissairaanhoidon tutkimustarvetta. EKG- ja radiologiakonsultaatiot ovat helpottuneet kehittyneen tietotekniikan ja etäkonsultaatiomahdollisuuksien avulla. Sairaanhoitajan vastaanotto on päivittäin ja lisäksi opiskelijaterveydenhuollossa olemme lisänneet hoitajan työpanosta psyykkisesti oirehtivien opiskelijoiden auttamiseksi. Pihlajalinnalta ostimme erikoissairaanhoidon konsultaatioita ja leikkauksia yhteensä noin 135 000 €:lla.

Luhalahden ja Tevaniemen terveystaloilta saa edelleen terveystalopalveluita. Luhalahden osalta selvitetään mahdollisuus ostaa terveystalopalveluita Viljakkalan terveystalolta. Tevaniemessä palvelut jatkuvat ennallaan.

Toiminta jatkui kuten 2008.

Lääkäri–hoitajatyöpari –toimintamalli käynnistetään.

Aloitettu keväällä 2009

Ensihoidon ja päivystyksen järjestämissuunnitelman kehittäminen yhteistyössä PSHP:n kanssa.

Yhteispäivystys alkaa Acutassa keväällä 2009. Määräaikaisen koulutuslääkäriviran täyttäminen 1.1.2009 alkaen.

Toteutunut suunnitellusti.

Toivolansaaren pienkodin siirto 1.1.2009 vanhus- ja kotihoitopalveluiden alaisuuteen.

Toteutunut.

Palvelukeskus	SIVISTYSPALVELUT
Toimielin	Koululautakunta
Tulosalue	PERUSOPETUS
Vastuhenkilö	Sivistyspalvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Koulutoimen tehtävänä on tarjota yleissivistävä perusopetus siten, että oppilaat saavat laadukkaan kasvatuksen ja opetuksen ja saavuttavat valmiudet jatko-opintoihin.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Yhteiskoulun peruskorjauksen saattaminen päätökseen 06/2009.
Peruskorjaus valmistui suunnitelman mukaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteiskoulun opetuksen mahdollisimman häiriötön toteuttaminen peruskorjauksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa.

Uudet peruskorjatut keittiö- ja ruokalatilat otettiin käyttöön tammikuussa. Opetusjärjestelyt peruskorjauksen aikana onnistuivat kohtuullisen hyvin.

Yhteiskoulun peruskorjatun kiinteistön käyttöönotto: 1. vaihe vuoden alusta, koko hanke 15.6.2009.
Ruokala otettiin käyttöön tammikuussa koulun alettua. 1. vaiheen opetustilat otettiin käyttöön tammikuun lopulla. Urakan vastaanotto kokonaisuudessaan tapahtui 30.6.2009.

Pedagoginen kehittäminen: ympäristökasvatusprojekti, kerhotoiminnan kehittäminen
Lapsi metsässä –ympäristöprojekti on jatkunut tänä lukuvuonna 3.-4. ja 5.-6. luokkien oppimispölyn testauksella Seitsemisen kansallispuistossa.

Kerhotoiminnan kehittämiseen saadun tuen avulla aloitetut uudet kerhot ovat toimineet säännöllisesti koko lukuvuoden. Uusia kerhoja oli melkein kaikilla kouluilla.

Nuorten osallistaminen oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston yhteistyöllä.
Nuorisovaltuusto on kokoontunut aktiivisesti ja järjestänyt toimintaa.

Vertaissovittelutoiminnan käynnistäminen Keskustan koululla
Vertaissovittelutoiminta on aloitettu Keskustan koulussa tammikuun alusta. Se on otettu koulu yhteisössä hyvin vastaan ja toiminta on ollut tehokasta.

Kouluverkko säilytetään nykyisessä muodossa, ja tulevista ratkaisuksista päätetään vuonna 2010.

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit

Peruskoulun oppimäärän suorittaminen: 100 % ikäluokasta. *Tulos 99 %.*

Peruskoulun jälkeen jatko-opintoihin sijoittuminen: 98 %. *Sijoittuminen jatko-opintoihin oli 100 %.*

Oppilaiden viihtyvyys ja hyvinvointi: Vastausten ka. > 2,8 asteikolla 1-4: *Tulos: 2,9.*

Perusopetuksen kustannukset 6 600 €/ oppilas esiopetus mukaan lukien. *Toteutunut: 6 588 €*

Talous (1 000 €)	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	54,7	84,4	41,3	103,6	250,9
Toimintakulut	4 512,2	4 799,9	4 966,3	4903,1	98,7
Toimintakate	4 457,5	4 715,5	4 925,0	4 799,5	97,5

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Perusopetuksen toimintakate oli 125 000 euroa suunniteltua pienempi. Henkilöstömenoista säästyi 46 000 € ja materiaalihankinnoista 29 000 euroa. Palveluiden ostoihin käytettiin 21 000 euroa suunniteltua enemmän. Tästä suurin yksittäinen ylittävä tekijä oli asiakaspalveluiden osto kunnilta. Saadut yhteistoimintakorvaukset ja avustukset kasvattivat toimintatuottoja 62 000 euroa ennakoitua suuremmiksi.

Investoinnit

Yhteiskoulun kiinteistön peruskorjaus toteutettiin onnistuneesti. Talousarvioon varatuista investointimäärärahoista säästyi 418 000 euroa. Talonrakennusinvestointeja tehtiin myös Keskustan koulun keittiötiloihin, Kilvakkalan koululle ja muille aluekouluille. Riitialan koululla jouduttiin tekemään vesivahingon vuoksi korjaustöitä 13 000 eurolla, vaikka määrärahavarausta ei ollut.

Palvelukeskus	SIVISTYSPALVELUT
Toimielin	Koululautakunta
Tulosalue	TOISEN ASTEEN OPETUS
Vastuhenkilö	Sivistyspalvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Koulutoimen tehtävänä on tarjota yleissivistävä lukiokoulutus siten, että oppilaat saavat laadukkaan opetuksen ja saavuttavat valmiudet jatko-opintoihin.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Lukion kehittämissuunnitelman toteuttaminen

Toiminnalliset tavoitteet

Kansainvälisen toiminnan kehittäminen, uusien kontaktien etsiminen ulkomailta
Opintomatkat Dubliniin ja Tukholmaan toteutuivat. Lukio sai rahoitusta lukuvuosina 2009 – 2011 neljän eurooppalaisen koulun kesken toteutettavaa Comenius -projektia varten. Hankkeessa ovat mukana Saksa (koordinaattori), Itävalta, Italia ja Suomi. Hankkeen puitteissa kaksi lukion opettajaa osallistui suunnittelukokoukseen Simmernissä Saksassa 6.-9.10. Projektin aiheena on uutiset ja media. Projektiin liittyvät työt aloitettiin marras-joulukuussa HI7-kurssin yhteydessä. Projektissa on aktiivisesti mukana 15-20 lukion opiskelijaa. Syksyn aikana suunniteltiin tammikuussa 2010 toteutettava toinen Comenius-tapaaminen Itävallan Mittersillissä.

Lukio veloitetaan toimittamaan vetovoimaisuuden lisäämisohjelma kaupunginhallitukselle maaliskuun loppuun mennessä.

Suunnitelma hyväksyttiin koululautakunnassa ja kaupunginhallituksessa. Suunnitelmaa työstivät sivistysjohtajan johdolla lukion kehittämisryhmän jäsenet. Valmistelussa kuultiin myös opettaja- ja oppilaskuntia. Suunnitelmassa oli runsaasti kehittämisohjelmia, joita ryhdyttiin toteuttamaan. Talousarviossa suunnitelman toteuttamiseen vuodelle 2010 myönnetty 10 000 €:n määräraha päätettiin käyttää oppikirja- ja materiaalihankintoihin sekä koulumatkatukeen seutulippuun siirryttäessä. Lukiota on markkinoitu aktiivisesti esitteillä, ilmoituksilla, oppilasesittelyillä, vanhempainilloilla ja messuvierailuilla.

Opiskelijan tukeminen opinnoissa ja opiskelutaitojen kehittäminen

toteutettiin suunnitelmien mukaan uusien lukiolaisten perehdyttämisjakso elo-syyskuussa 2009. Opiskelijan tukemista opinnoissa on toteutettu tukiopetuksella ja aktiivisella tutor-toiminnalla.

Sähköisen poissaolojen seurantajärjestelmä Wilman käyttöönotto ja aktiivinen hyödyntäminen
Poissaolojen merkintä ja seuranta uudella järjestelmällä sujuu hyvin. Toimintaa laajennettiin mahdollisuudella lähettää viestejä ohjelman välityksellä. Sekä huoltajat että opiskelijat ovat ottaneet ohjelman hyvin käyttöönsä.

Nuorten osallistuminen oppilaskunnan ja nuorisovaltuuston yhteistyöllä
*Toteutettiin lukion, kauppaoppilaitoksen ja Ikatän oppilaskuntien voimin yhteinen turnauspäivä.
 Nuorisovaltuusto toteutti Elämä lapselle -konserttimatkan Helsinkiin syksyllä 2009.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit

Lukion kustannukset 5 536 €/ oppilas (121 opiskelijaa): *Toteutunut: 5 799 €/ oppilas (117 opiske-*
lijaa ka.)

Opiskelijoiden viihtyvyys ja hyvinvointi: Vastausten ka. > 2,8 asteikolla 1-4: *Viihtyvyysskyselyn*
tulos: ka. 2,7

Talous (1 000 €)	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	44,0	38,6	33,6	37,9	113,0
Toimintakulut	874,5	836,6	840,9	862,8	102,6
Toimintakate	830,5	798,0	807,3	824,1	102,1

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Toisen asteen opetuksessa ylitettiin talousarvio noin 18 000 eurolla. Tästä suurin osa (12 700 €)
 johtui ammatillisen opetuksen eläkemenoperusteisista maksuista ja Varhe-maksuista, joihin omalla
 toiminnalla ei voi vaikuttaa.

Palvelukeskus	SIVISTYSPALVELUT
Toimielin	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Tulosalue	KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT
Vastuuhenkilö	Sivistyspalvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen tehtävänä on tarjota monipuoliset ja laadukkaat vapaa-ajan käyttömahdollisuudet, jotka tukevat hyvinvointia, omaehtoista kehittämistä ja inhimillistä kasvua.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Kirjaston perusparannushankkeen loppuun saattaminen.
Työpajatoiminnan kehittäminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Kirjastorakennuksen perusparannuksen valmistuminen 15.6.2008 ja paluumuutto kesän aikana.
Kirjaston peruskorjaus otettiin vastaan 30.6.2009 ja uudet tilat otettiin käyttöön 1.9.2009.

Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien velvoitetyöllistäminen työpajalla.
Asiakkaita oli yhteensä 110, joista 96 työpajalla ja loput kaupungin muihin toimipisteisiin sijoitettuna. Alle 29-vuotiaita asiakkaita oli 48 henkilöä ja pitkäaikaistyöttömiä 55 henkilöä. Työelämään tai koulutukseen sijoittuminen oli 28 %.

Nuorisovaltuuston toiminnan vakiinnuttaminen; toimintamääräraha 7 000 € varattu hallintopalveluiden alaisena.

Nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti ja se on valinnut edustajat lautakuntiin. Neljä jäsentä osallistui koulutuspäiville Seinäjoella. Nuorisovaltuusto tarjosi elokuvanäytöksen ikaalilaisille nuorille alennettuun hintaan, toteutti discon sadalle nuorelle, osallistui koulutus- ja ryhmäytymismatkaan, suunnitteli nuorisovaltuuston nettisivuja sekä järjesti konserttimatkan.

Työpajatoiminnan yhteistyön lisääminen ja rahoituspohjan vakiinnuttamisen tarkastelu
Parkanon työpajan kanssa on käyty yhteistyöneuvotteluja alkuvuodesta yhteiseen kurssi- ja ryhmäytymistoimintaan ja toistensa työhön tutustumiseen liittyen. Työpajan rahoituspohja oli ennallaan.

Avustukset: Sata-Häme soi 14 800 euroa + teknisten palveluiden työpanoksen osuus 44 000 euroa, Suomen harmonikkainstituutti 10 000 euroa, Ikaalisten 4 H yhdistys 8 400 euroa, seuraintalojen kiinteistöveron palautus 11 000 euroa.

Valtuuston määrittelemät avustukset toteutuvat suunnitellusti.

Hanketoiminta kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimissa

Työpajahankkeelle saatiin 35 000 € hankeavustusta. Kulttuuritoimissa on toteutettu kansainvälistä

MES-IKA esiselvityshanketta 8 000 € avustuksen turvin. Terveys- ja erityisliikunnan hanke jatkuu kolmen kunnan yhteistyönä, hallinnointi Parkanon on kaupungilla. Hanke sai avustusta 30 000 €. KulttuuriCampus esiselvityshankkeella selvitettiin käsi- ja taideteollisen alan yrittäjyysmahdollisuuksia. Hankkeen toteutus oli kulttuuritoimessa, rahoitus hallintopalveluissa.

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit				tavoite	tot.
	2006	2007	2008	2009	2009
Kansalaisopiston opetustunnit /v	5 700	5 580	5 500	5 650	5408
Kirjaston lainojen määrä / as / v.	11,9	11,1	10,7	13	11,4
Kesäteatterin kävijät	7 000	6 500	6 000	6 300	6 500
Elokuvanäytösten määrä	109	146	140	120	100
Nuorisotoimi €/ asukas	12,3	14,0	16,3	14,7	10,4
Liikuntatoimi €/ asukas	4,50	8,8	7,4	9,8	10,2
Kulttuuritoimi €/ asukas	14,13	16,2	14,6	16,8	19,9

Talous (1 000 €)	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	355,6	283,2	311,6	299,0	96,0
Toimintakulut	1 196,7	1 222,2	1 254,3	1 239,9	98,9
Toimintakate	841,1	938,9	942,7	940,9	99,8

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Työpajan asiakasmäärä kaksinkertaistui aikaisempiin vuosiin nähden tehostetun työllistämistoiminnan myötä.

Kirjaston kävijä- ja lainamäärät lähtivät nousuun uusittujen toimitilojen ja kirjastoauton muutettujen reittien ansiosta.

Kulttuuritoimi vakiinnutti Wanhan ajan markkinapäivän ja käynnisti KulttuuriCampus-hankkeessa uutena Rahkolan joulutalon toiminnan.

Nuorisotila Vienolassa havaittiin syksyllä sisäilmaongelma, jolloin vapaa-aikatoimisto joutui muuttamaan liikuntahallille. Vienolan korjaustyöt käynnistettiin. Nuorisotilatoiminta jatkui ennallaan, vaikkakin pienemmissä tiloissa remontin takia.

Investoinnit

Kirjaston kiinteistön peruskorjaus kalustohankintoineen toteutettiin onnistuneesti ja talousarvion mukaisesti.

Irtaimistomääräraha käytettiin keskusurheilukentän ja liikuntahallin välineiden hankintaan.

Palvelukeskus	TEKNISET PALVELUT
Toimielin	Ympäristölautakunta
Tulosalue	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Tilivelvollinen	Teknisten palvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Ympäristölautakunnan tulosalueen tehtävänä on huolehtia kaupungin maankäytön suunnittelusta ja sen toteuttamismahdollisuudet turvaavasta maanhankinnasta kaupunginhallituksen apuna sekä elinympäristön kehittämisestä, ympäristönsuojelusta, rakennusvalvonnasta ja asuntotoimesta

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Tukea aktiivisella maanhankinnalla ja maankäytön suunnittelulla, aktiivisella ohjauksella ja valvonnalla mahdollisuuksia monipuoliseen asumiseen ja viihtyisiin, erityisesti järvimaisematontteja sisältäviin asuntoalueisiin.

Toiminnalliset tavoitteet

Kaavoitusohjelman mukaisesti Keskeisen alueen yleiskaavan kokonaan voimaantultua jatkaa asuntotuotannon ja elinkeinoelämän kannalta tärkeiden asemakaavojen laadintaa. Asuntotuotantoa tukevana asemakaavoissa painotutaan erityisesti järvimaisematonttien lisäämiseen. Elinkeinoelämän keskeinen hanke on Nummenrinteen kauppakeskuksen asemakaavoittaminen.

Yleiskaavoituksessa keskitytään rantaosayleiskaavojen laadintaan. *Perusselvitykset tehty ja seminaari pidetty. Tavoitteena on saattaa kaava luonnosvaiheeseen talvella 2010 ja hyväksymiskäsitteeseen vielä vuonna 2010.*

1. Strategiset asemakaavahankkeet:

- Wanhan kauppalan täydennysrakentamiseen liittyvät asemakaavamuutokset. *Vanhakauppalan reunavyöhykkeellä on neuvoteltu kaavoituksen käynnistämissopimus, asemakaavoitus on käynnistynyt ja perusselvitysvaihe käynnissä. Kaavan tavoiteaikataulusa on saada luonnos keväälle 2010.*
- Nummenrinteen asemakaava. *Asemakaava on tullut voimaan 27.8.2009.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit

Kysyntä ja laajuustiedot	2007	2008	2009
Asemakaava (ha)	614	614	630
Rakennuslupia (kpl)	212	233	223
Tarjolla olevien tonttien määrä	32	35	35
Tonttien luovutus (kpl)	5	15	13
- joista järvimaisemissa	1	5	5
Omakotitalorakennuslupamäärät	18	25	34

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	164	173	201	116,2
Toimintakulut	484	560	524	93,6
Toimintakate	320	387	323	83,4

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Toimintavuoteen ei sisällynyt olennaisia toiminnallisia tai taloudellisia muutoksia. Suurimpina keskeisinä asemakaavahankkeina jatkui Nummenrinteen kauppakeskuksen asemakaavatyö ja vuoden aikana alkoi Kyrösjärven rantayleiskaavoituksessa 2. vaihe, Kelminselän rantaosayleiskaava.

Kokonaisuudessaan toimintakate jäi n. 64.000 euroa budjetoitua paremmaksi, eli poikkeukselliseen 83,4 %:iin.

Toimintakulujen jääminen 93,6 %:iin selittyy keskeisesti rakennusvalvonnassa tapahtuneella työajan vähentymisellä.

Merkittävin ero talousarvioon on tulopuolella, jossa toimintatuotoiksi kirjattiin n. 28.000 euroa yli budjetoidun, eli 116,2 %. Asia selittyy kaavoitus- ja mittaustoimen saamasta suurehkosta toimitushakemuksesta Kiviniemen tonttialueelle ja rakennuslupahakemusten odotettua suuremmasta määrästä.

Palvelukeskus	TEKNISET PALVELUT
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	YHDYSKUNTATEKNIikka
Tilivelvollinen	Teknisten palvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Tyydyttää asukkaiden ja elinkeinoelämän yhdyskuntatekniikkaan sekä viher-, liikunta- ja muiden yleisten alueiden hoitoon liittyviä tarpeita tuottamalla suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitopalveluita.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Talousarviossa ja –suunnitelmassa on määritellyt kaupungin strategian mukaisten hankkeiden yhdyskuntatekniikan toteuttaminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Keskeisiä kunnallisteknisiä rakennushankkeita:

- Kiviniemen alueen kunnallistekniikka, tavoitteena kunnallisteknisten suunnitelmien laadinta ja hyväksyminen 1.6. mennessä. *Kunnallistekniikan rakentajaksi on valittu Destia Oy. Urakan on määrä olla osittain valmis 1.5.2010 ja kokonaan valmis 30.6.2010.*
- Nummenrinteen kauppakeskuksen kunnallistekniikka, kunnallistekniikan rakentaminen voi alkaa noin 4-5 kk kaavan lainvoimaiseksi tultua. *Katusuunnitelmat on hyväksytty. Urakka-asiapapereiden ja tarkentuneiden rakentamissuunnitelmien laadinta on loppusuoralla. Hankkeen kilpailutus voidaan käynnistää, kun tonttikauppa on tehty.*
- Vanhan Tampereentien parantaminen. *Urakka on vastaanotettu 30.10.2009.*
- Pienkohteiden aikataulutuksen ja kilpailutuksen toteuttaminen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. *Yksityisteiden suurien rumpujen suunnitelmia laadittiin, Jyräkosken yksityistien perusrakennushanke toteutettiin loppuun, Yksityisteiden kuntoa parannettiin mm. kiveämällä teitä, kantaavuuden lisäämisellä ja tienkohtien nostoilla soiden kohdissa. Kaduilla toteutettiin mm. käänntöpaikka Kannistonkujalle.*
- Koneiden ja laitteiden käytännön tehostaminen (tiekarhu ja lanat). *Konepalvelut on kilpailutettu uudelle sopimuskaudelle syksyn aikana, joka sisälsi mm. lanausaluiden urakoitsijoiden valinnan. Tiehöylän käyttötuntimäärä vuoden 2009 aikana oli n. 750 h.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit

Kysyntä ja laajuustiedot	2007	2008	2009
Katuja (km)	48	48	50
Hoidettuja yksityisteitä (km)	253	253	255
Hoidettuja puistoja (ha)	36	36	36

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	187	154	119	77,5
Toimintakulut	1 059	1 239	1169	94,3
Toimintakate	872	1 085	1050	96,7

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Talousarvio alitettiin yhdyskuntatekniikan tulosalueella noin 35 000 €lla (toteutumaprosentti 96,7 %). Toiminnassa ei ilmennyt merkittäviä poikkeamia kuluneen vuoden aikana talousarvioon verrattuna.

Tulosalueen toimintatuotot eivät täysin toteutuneet talousarvion mukaisesti (toteutumaprosentti 77,5 %), vaan alittivat budjetoidun tulo-odotuksen n. 35 000 €lla. Merkittävin vaikutus tulojen vähenemiseen oli lautakunnan päätöksellä olla myymättä kaupungin metsistä puuta, matalasta puunhinnasta johtuen.

Tulosalueen toimintakulut eivät liioin toteutuneet talousarvion mukaisesti (toteutumaprosentti 94,3 %), vaan alittivat budjetoidun määrärahan n. 70 000:lla. Henkilöstökuluissa säästöä syntyi n. 39 000 €ja sähkön hankinnasta n. 30 000 €(virheellinen varaus talousarviossa).

Investoinnit

Vanhan Tampereentien perusparannus välillä piiskuri-kirkko saatiin valmiiksi. Urakoitsijana toimi Maanrakennus Jokinen Oy.

Sarkin alueen I-vaiheen kunnallistekniikka saatiin pintausta ja valaistusta vaille valmiiksi. Hanke toteutettiin omana työnä. II-vaiheeseen kuuluu Rantapiitta -kadun suunnittelu ja toteutus. Suunnitelmien laadinta käynnistettiin.

Kiviniemen alueen kunnallistekniikan rakentamisurakka alkoi kesällä ja hankkeen on määrä olla valmiina kesäkuulla 2010. Urakoitsijana toimii Destia Oy.

Urpunistinkadun perusparantamisen I-vaihe toteutettiin omana työnä. Hanke jatkuu vuonna 2010.

Nummenrinteen alueen kunnallistekniikkaa suunniteltiin osittain jo kaavanlaadinnan yhteydessä ja jatkettiin kaavan vahvistumisen jälkeen rakentamissuunnitelmien laadinnalla. Konsulttina toimi Insinööritoimisto A-Insinöörit Oy.

Metsäkestilän kallion louhinta- ja murskaus toteutettiin vuoden lopulla. Urakoitsijana toimi Kone-Kostamo Oy.

Väläkylän yksityistien sillan rakentaminen toteutettiin yhteistyössä Tiehallinnon kanssa. Avustusta hankkeelle saatiin 75 %. Urakoitsijana toimi Destia Oy.

Vatula-Viljalan jätevesihuollon runkolinjan rakentamisen kaupungin osuus valmistui viimeistelytyötä vaille valmiiksi syksyn aikana. Urakoitsijana toimi Maanrakennus Jokinen Oy.

Vesihuollon kehittämis- ja valmiussuunnitelma laadittiin syksyn aikana, Kehittämissuunnitelman hallinnollinen käsittely tapahtuu kevään 2011 aikana. Konsulttina toimi Air-Ix Ympäristö Oy. Suunnitelma päivitetään valtuustokausittain.

Vanhan Kauppalan ympäristön parantamisen ensimmäinen vaihe toteutettiin suunnitelmien mukaisesti myöhäisyyksyllä. Saneerausta tehtiin mm. Turkinpuiston käytäville, Valtakadun valaistukseen ja jalkakäytävälle. Urakoitsijana toimi Urakointi Ollila Ky. Toisen vaiheen suunnittelu käynnistettiin. Hankkeeseen saadaan EAKR avustusta 50 % hyväksytyistä kustannuksista.

Kilvakkalan koulun pihan ensimmäinen vaihe toteutettiin omana työnä. Pihaan uusittiin välitunti- ja liikuntavälineitä, valaistusta ja kasvillisuutta.

Toivolansaaren leirintäalueen leikkipaikka uusittiin. Alueelle pystytettiin leikkivälineitä ja istutettiin kasvillisuutta. Leikkipaikan saneeraus tuki alueen tähtiluokituksen muuttamista neljän tähden alueeksi.

Luhalahden ympäristökoulun pihan saneerauksen toinen vaihe saatiin valmiiksi.

Palvelukeskus	TEKNISET PALVELUT
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	KIINTEISTÖNHOITO
Tilivelvollinen	Teknisten palvelujen osastopäällikkö

Palveluajatus

Tyydyttää kaupungin hallintokuntien kiinteistöihin liittyviä tarpeita tuottamalla suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitopalveluita.

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Sivistystoimen rakennuskannassa tapahtuvat rakennuttamis- ja peruskunnostustehtävät. Energian säästövaateisiin vastaaminen ja vaihtoehtoisten energiamuotojen käyttöönoton selvittäminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteiskoulu/Kirjasto *hanke on valmistunut 30.6.2009.*

Energian käytön ohjaaminen siten, että käytetty energiamäärä kasvaisi vain lievästi vuonna 2009. *Kiinteistö- ja energiaohjelman teko meneillään, käsittely teknisessä lautakunnassa valmistumisen jälkeen.*

Keskustan päiväkodin keittiöremontin saattaminen valmiiksi 1.3.2009. *Hanke on valmistunut 12.2.2009.*

Keskustan koulun keittiö, lastauslaiturin ja tilojen ym. rakentamisen valmiiksi saattaminen 31.12.2009. *Hanke on valmistunut 6.8.2009.*

Tavoitteiden toteuttamista kuvaavat mittarit

Kysyntä ja laajuustiedot	TP 2007	TP 2008	TP 2009
Kiinteistöjä (1000 m ³)	153	153	153

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	351	681	667	97,9
Toimintakulut	1 459	1 692	1 624	95,8
Toimintakate	1 108	1 015	957	94,3

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Talousarvio alitettiin kiinteistönhoidon tulosalueella 57 000 €:lla ja käyttöprosentti oli 94,3 %. Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 97,9. Toimintakulujen toteumaprosentti on 95,8. Alitus johdettiin lähinnä henkilöstökulujen säästöistä. Henkilökuluista säästettiin, koska investointeja toteutettiin oman henkilökunnan toimesta.

Jätevedenpuhdistamon vuokrat kiinteistönhoidon tuloksi ja menot siirtyy perustettavalle vesiyhtiölle, puhdistamon vuokratulot 160 000 euroa.

Kehitysvammahuollon avohuollon kiinteistömenot ja vuokratulot on sisällytetty kiinteistöhoitoalueelle.

Investoinnit

Jätevedenpuhdistamon vesikaton kunnostus ja ferroaltaan pinnoitus toteutettiin kesän ja syksyn aikana.

Huomattava osa talonrakennusinvestoinneista on muiden lautakuntien alaisuudessa, joista huomattavin vuonna 2009 oli yhteiskoulun ja kirjaston peruskorjauksen loppuunsaattaminen. Hanke valmistui kesäkuun lopussa.

Keskustan koulun keittiötä uudistettiin ja sen yhteyteen rakennettiin lastauslaituri. Hanke valmistui elokuussa.

Kilvakkalan koululle rakennettiin salaojat ja rännivesikaivot. Työ toteutettiin omana työnä.

Terveyskeskuksen peruskorjauksen suunniteluun pääsuunnittelijaksi valittiin Arsatek Oy.

Keskustan päiväkodin keittiön uudistaminen valmistui maaliskuussa.

Kotipihlajan automaattisensammutusjärjestelmän rakentaminen käynnistyi. Hankkeen urakoitsijana toimii Softonex Oy Ltd.

Talous (1 000 €)	TP 2008	TA 2009	TP 2009	Tot. %
Toimintatuotot	1 110	835	786	94,2
Toimintakulut	2 788	2 935	2 793	95,2
Toimintakate	1 678	2 100	2 007	95,6

Ikaalisten kaupunki; sairaspöissaolojen seuranta 31.12.2009

28.1.2010

	1.1.-30.6.06	1.1.-30.6.07	1.1.-30.6.08	1.1.-30.6.09	6/2008 - 6/2009	1.1.-30.9.08	1.1.-30.9.09	1.1.-31.12.05	1.1.-31.12.06	1.1.-31.12.07	1.1.-31.12.08	1.1.-31.12.09	2008 - 2009
	työpv	työpv	työpv	työpv	kasvu %	työpv	työpv	työpv	työpv	työpv	työpv	työpv	kasvu %
Yleishallinto	88	566	345	403	16,8 %	591	644	72	48	910	877	935	6,6 %
ravinto ja siivous	75	561	318	377	18,6 %	555	598		289	** 892	835	861	3,1 %
Terveystoimi	659	526	569	237	-58,3 %	786	355	1735	1327	1038	1010	482	-52,3 %
terveysasema	250	130	223	120	-46,2 %	380	157	812	381	455	502	181	-63,9 %
hammashoito	133	178	56	13	-76,8 %	80	48	310	316	242	140	75	-46,4 %
sairaala	180	218	280	104	-62,9 %	326	146	608	671	341	368	222	-39,7 %
Sosiaalitoimi	1064	969	749	950	26,8 %	1213	1575	2415	1717	1651	1649	2036	23,5 %
toim/sos.palv/keva*		52	31	92	196,8 %	54	150			82	56	202	260,7 %
kotipalv. ym.	171	329	191	72	-62,3 %	304	165	489	415	459	375	255	-32,0 %
päiväkodit	328	276	301	243	-19,3 %	438	366	421	480	538	569	481	-15,5 %
perhepäivähoito	91	130	77	191	148,1 %	93	339	181	145	189	133	404	203,8 %
vanhainkoti	280	182	149	352	136,2 %	324	555	958	403	383	516	694	34,5 %
Koulutoimi	680	509	598	448	-25,1 %	773	630	1359	1113	913	968	912	-5,8 %
Muu sivistys	36	49	95	85	-10,5 %	111	100	47	68	84	143	112	-21,7 %
Tekninen toimi	450	381	308	88	-71,4 %	386	200	802	1237	798	451	369	-18,2 %
toimisto	47	40	27	7	-74,1 %	34	42	54	71	48	41	45	9,8 %
puistot+kiint ym.	403	341	281	81	-71,2 %	352	158	748	1166	** 750	410	324	-21,0 %
YHTEENSÄ	2902	3000	2664	2211	-17,0 %	3860	3504	6430	5510	5394	5098	4846	-4,9 %

** siivouspalvelut v. 2007 yleishallintoon , keva 2009 sos.toimeen

Työtaturmat (työpv)

1.1.-31.3.04	1.1.-31.3.06	1.1.-31.3.07	1.1.-31.3.08	1.1.-31.3.09	Kasvu %
24	119	56	63	73	15,9 %
1.1.-30.6.04	1.1.-30.6.06	1.1.-30.6.07	1.1.-30.6.08	1.1.-30.6.09	Kasvu %
94	175	68	147	105	-28,6 %
1.1.-30.9.04	1.1.-30.9.06	1.1.-30.9.07	1.1.-30.9.08	1.1.-30.9.09	Kasvu %
96	267	71	220	127	-42,3 %
1.1.-31.12.04	1.1.-31.12.06	1.1.-31.12.07	1.1.-31.12.08	1.1.-31.12.09	Kasvu %
110	357	110	248	217	-12,5 %

Osa-aikaisia sairaslomapäiviä 1.1. - 31.12.2007 oli 88 tpv.

Määräaikainen kuntoutustuki /työpv)

	2005	2006	2007	2008	2009	Kasvu %
Hallintopalvelut	0	0	** 231	0	190	-
Terveystoimi	387	251	251	168	190	11,6 %
Sosiaalitoimi	548	817	502	189	98	-92,9 %
Sivistystoimi	0	0	0	48	0	-
Tekninen	0	0	0	43	0	-
Yhteensä	935	1068	753	448	478	6,7 %

TILINPÄÄTÖS 2009 / KÄYTTÖTALOUS : NETTOMENOT TULOSALUEITTAIN (1 000 €)

Tulos- alue	Nimi	TP2005	TP2006	TP2007	TP2008	Käyttö syys.09	Alkup. TA2009	Muutos TA2009	Yhteensä TA2009	TP2009	Kasvu % 2008-09	Tot. %	Säästö (-) Ylitys (+)
0101	Vaalit	0,4	1,7	1,0	15,4	-2,0	0,0		0,0	-1,6	-110,4 %		-1,6
0121	Tilintarkastus/tarkastustoimi	12,1	15,2	14,7	13,6	9,7	20,0		20,0	15,1	11,0 %	75,5 %	-4,9
0131	Hallintopalvelut	1 511,8	1 493,5	1 036,5	548,8	384,7	724,9	-140,0	584,9	617,0	12,4 %	105,5 %	32,1
0160	Kehittäminen/elinkeinotoimi	1 152,4	237,7	287,7	194,9	235,3	299,0		299,0	288,2	47,9 %	96,4 %	-10,8
0170	Tukipalvelut	198,9	218,3	1 657,4	1 727,6	1 449,9	2 084,0	-50,0	2 034,0	1 851,2	7,2 %	91,0 %	-182,8
0175	Pelastustoimi			477,3	387,9	364,7	517,5	-25,0	492,5	483,8	24,7 %	98,2 %	-8,7
0181	Maatalous	66,7	70,1	71,3	71,1	68,4	80,3		80,3	74,9	5,3 %	93,3 %	-5,4
0201	Sosiaalipalvelut/Yleispalvelut Päivähoitopalv./Sos. ja perhepalve-	2 701,9	3 396,0	442,9	374,7	299,7	344,6		344,6	327,4	-12,6 %	95,0 %	-17,2
0202	lut	1 824,7	1 759,0	4 285,5	4 435,4	3 733,1	4 278,9	333,5	4 612,4	4 714,8	6,3 %	102,2 %	102,4
0203	Vanhus- ja kotihoitopalvelut	2 888,1	3 144,2	3 309,2	3 842,2	3 254,8	4 648,6	-110,0	4 538,6	4 361,2	13,5 %	96,1 %	-177,4
0204	Kansanterveysyö/Terveyspalvelut Erikoissairaanhoido	3 321,7	3 565,0	10 662,8	11 477,5	8 623,5	11 878,5		11 878,5	11 072,0	-3,5 %	93,2 %	-806,5
0301	Perusopetus	4 487,5	4 261,8	4 457,5	4 715,5	3 537,2	4 925,0		4 925,0	4 799,5	1,8 %	97,5 %	-125,5
0320	Toisen asteen opetus/Lukio	621,3	791,2	830,5	798,0	597,5	807,3		807,3	824,1	3,3 %	102,1 %	16,8
0401	KuVa/Vapaa-ajan palvelut	865,1	875,5	841,1	938,9	701,3	942,7		942,7	940,9	0,2 %	99,8 %	-1,8
0501	Ympäristöpalvelut	369,5	370,0	370,9	319,8	238,0	417,4	-30,0	387,4	323,1	1,0 %	83,4 %	-64,3
0601	Yhdyskuntatekniikka	792,9	836,6	812,5	872,6	752,2	1 085,4		1 085,4	1 049,6	20,3 %	96,7 %	-35,8
0610	Kiinteistönhoito	1 215,8	1 598,9	1 025,6	1 108,1	625,0	1 045,1	-30,0	1 015,1	957,6	-13,6 %	94,3 %	-57,5
0650	Liikelaivos	-212,5	-282,0	-323,4	-303,0	0,0	0,0		0,0	0,0			
YHTEENSÄ KÄYTTÖTALOUS		28 279,0	28 873,1	30 261,3	31 539,0	24 873,0	34 099,2	-51,5	34 047,7	32 698,8	3,7 %	96,0 %	-1 348,9
- lisäksi poistot		922,5	908,0	942,1	1 028,4	723,3	852,6		852,6	1 038,4	1,0 %	121,8 %	185,8
YHTEENSÄ:		29 201,5	29 781,1	31 203,4	32 567,4	25 596,3	34 951,8	-51,5	34 900,3	33 737,2	3,6 %	96,7 %	-1 163,1

Kirjanpidon raportteja.

Luettelo kirjanpitoKirjoista
1.1. – 31.12.2009

Päiväkirja
Pääkirja
Tasekirja
Tase-erittelyt
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Tiliotteet
Sosiaalityö
Elatusturva
Henkilöstöhallinto
Lainakirjanpito
Käyttöomaisuus
Konserni

Luettelo tositteiden lajeista
1.1. – 31.12.2009

001	Muistio
008	Tilinavaus
010	Tiliotetositteet
020	Myyntireskontra, suoritukset
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset
040	Ostoreskontra, suoritukset
050	Elatusturva
301	Palkat
410	Ostolaskut
450	Sähköiset ostolaskut
490	Toimeentulotuki
601	Hammashoitomaksut
604	Terveyskeskuksen maksut
606	Rakennusvalvonta maksut
621	Yleislaskut
654	Päivähoitomaksut
682	Vanhustyön laskutus
801	Lainat
999	Konversio

Ikaalisten kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2009

1. Henkilöstön määrä

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2009 henkilöstöä seuraavasti:

Osasto	Vakinainen			Määräaikainen			Työllistetty			Oppisop.			Yhteensä			Kokoaikainen			Osa-aikainen		
	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.
Hallinto	5	52	57	1	5	6	2	2	4	0	1	1	8	60	68	5	53	58	2	8	10
Terveys	6	64	70	0	22	22	0	0	0	0	0	0	6	86	92	6	74	80	0	12	12
Sosiaali	0	127	127	3	41	44	0	8	8	0	7	7	3	183	186	3	154	157	0	29	29
Sivistys	21	76	97	20	57	77	7	3	10	0	0	0	48	136	184	22	76	98	26	60	86
Tekniset	30	6	36	1	0	1	0	1	1	0	0	0	31	7	38	21	5	26	10	2	12
Yhteensä	62	325	387	25	125	150	9	14	23	0	8	8	96	472	568	57	362	419	38	111	149

Huom! Sivistyspalveluissa on 39 kansalaisopiston tuntiopettajaa (12 miestä + 27 naista) ja 4 kulttuuritoimen elokuva- sekä nuorisotoimen iltavalvoja ym. (1 mies + 3 naista).

Ilman näitä on henkilöstön määrä yhteensä 525 (edellisvuonna 490) ja ilman työllistettyjä 502.

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2009 kaikkiaan 419 kokoaikaista työntekijää (näistä vakinaisia 325, määräaikaisia 84, työllistettyjä 5 ja oppisopimuksella 5) ja osa-aikaisia kaikkiaan 149 (näistä vakinaisia 62, määräaikaisia 66, työllistettyjä 18 ja oppisopimuksella 3).

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2008 henkilöstöä seuraavasti:

Osasto	Vakinainen			Määräaikainen			Työllistetty			Oppisop.			Yhteensä			Kokoaikainen			Osa-aikainen		
	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.
Hallinto	5	48	53	0	6	6	0	2	2	0	1	1	5	57	62	4	52	56	1	5	6
Terveys	6	68	74	0	21	21	0	0	0	0	0	0	6	89	95	6	76	82	0	13	13
Sosiaali	0	117	117	2	29	31	0	4	4	0	6	6	2	156	158	2	132	134	0	24	24
Sivistys	21	76	97	21	60	81	11	1	12	0	2	2	53	139	192	20	74	94	33	65	98
Tekniset	33	6	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	6	39	23	4	27	10	2	12
Yhteensä	65	315	380	23	116	139	11	7	18	0	9	9	99	447	546	55	338	393	44	109	153

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2007 henkilöstöä seuraavasti:

Osasto	Vakinainen			Määräaikainen			Työllistetty			Oppisop.			Yhteensä			Kokoaikainen			Osa-aikainen		
	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.
Hallinto	4	48	52	1	8	9	1	0	1	0	2	2	6	58	64	5	52	57	1	6	7
Terveys	6	73	79	0	34	34	1	1	2	0	0	0	7	108	115	6	99	105	0	10	10
Sosiaali	0	111	111	1	30	31	0	4	4	0	5	5	1	150	151	1	132	133	0	18	18
Sivistys	19	74	93	18	54	72	9	3	12	0	3	3	46	134	180	18	72	90	28	62	90
Tekniset	31	7	38	2	0	2	0	0	0	0	0	0	33	7	40	26	5	31	7	2	9
Yhteensä	60	313	373	22	126	148	11	8	19	0	10	10	93	457	550	56	360	416	36	98	134

2. Henkilöstön ikä

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön ikäjakauma oli seuraava:

Ikä	2009			2008			2007			2006		
	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.
- 19	3	6	9	0	3	3	0	2	2	1	3	4
20 – 24	2	17	19	4	14	18	1	21	21	1	14	15
25 – 29	6	33	39	5	22	27	5	27	32	3	21	24
30 – 34	8	42	50	5	34	39	6	35	41	10	27	37
35 – 39	12	39	51	14	35	49	13	30	43	8	38	46
40 – 44	6	46	52	9	52	61	10	61	71	15	51	66
45 – 49	12	61	73	16	55	71	10	65	75	10	81	91
50 – 54	17	99	116	14	98	112	15	97	112	13	93	106
55 – 59	14	84	98	15	94	109	18	91	109	23	74	97
60 -	14	48	62	17	40	57	11	33	44	7	29	36
Yhteensä	94	475	569	99	447	546	89	462	551	91	431	522

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön keski-ikä vuosina :

	2009	2008	2007	2006	2005
Miehet	46,5	48,0	47,8	47,8	47,5
Naiset	46,1	46,3	46,3	46,4	46,0
Vakituisen henkilöstö	49,3	49,0	49,0	49,1	48,5
Koko henkilöstö	46,3	47,1	47,1	47,1	46,8

3. Henkilöstön sukupuoli

Kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö jakautui sukupuolen mukaan 31.12. seuraavasti:

	2009	2008	2007	2006	2005	2009	2008	2007	2006	2005
Miehet	94	99	89	91	87	16,6	18,1	16,2	17,4	16,8 %
Naiset	475	447	461	431	431	83,5	81,9	83,8	82,6	83,2 %
Yhteensä	569	546	550	522	518	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

4. Henkilöstömenot

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön henkilöstömenot olivat seuraavat:

	2009	2008	2007	2006	2005
Palkkakulut	14,21	13,63	12,78	12,28	11,99
Sosiaali- ym. kulut	0,91	1,00	1,01	0,98	0,94
Eläkekulut	3,92	3,60	3,52	3,29	3,10
./ henkilöstökorvaukset	- 0,19	- 0,19	- 0,15	- 0,19	- 0,22
Yhteensä, milj. euroa	18,85	18,04	17,16	16,36	15,81

Vuosikustannukset/palkansaaja	35 905 €	36 800 €	34 400 €	34 800 €	33 600 €
Jakajana käytetty henkilöstömäärä	525	490	498	470	471

5. Työaika, työaikakustannukset ja poissaolot

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön tekemä kokonaistyöaika ja kaikki poissaolot olivat seuraavat:

	2009	2008	2007	2006	2005
Tehty työaika	104 564	104 044	100 336	100 849	100 128
Poissaolot, sos. lomat	27 085	27 374	26 810	25 821	25 672

Henkilöstön palkalliset poissaolot jakautuivat seuraavasti (osuus kokonaistyöajasta/kustannukset):

Kulut eriteltyinä	Osuus %					Kustannukset milj. €				
	2009	2008	2007	2006	2005	2009	2008	2007	2006	2005
Vuosilomat	8,72	9,42	8,36	7,97	8,03	1,239	1,284	1,067	0,974	0,964
Sairauslomat	2,64	3,07	3,02	3,09	3,56	0,375	0,418	0,385	0,378	0,427
Tapaturmat	0,14	0,15	0,07	0,21	0,19	0,020	0,021	0,008	0,026	0,023
Synnytys- ja hoitovapaat	0,53	0,39	0,28	0,28	0,46	0,075	0,053	0,036	0,034	0,055
Koulutus	0,34	0,40	0,38	0,38	0,32	0,049	0,054	0,049	0,046	0,038
Muut (sis. lomarahavapaat)	0,27	0,26	0,18	0,72	0,69	0,039	0,035	0,023	0,088	0,083
Poissaolot yhteensä	12,65	13,69	12,29	12,65	13,25	1,797	1,865	1,568	1,546	1,590

Poissaolokustannukset sairauden ja tapaturman vuoksi kokonaispalkkakustannuksista hallintokunnittain:

	2009	2008	2007	2006	2005
Yleishallinto *)	3,4 %	3,8 %	2,9 %	0,7 %	1,5 %
Terveyspalvelut	1,8 %	3,8 %	3,6 %	3,4 %	4,4 %
Sosiaalipalvelut	3,7 %	3,8 %	3,4 %	3,5 %	4,5 %
Koulutus- ja KuVa -palvelut	2,2 %	2,3 %	1,9 %	2,3 %	2,8 %
Tekniset palvelut	2,6 %	3,7 %	5,0 %	6,4 %	4,0 %
Yhteensä	2,8 %	3,3 %	3,1 %	3,3 %	3,8 %

*) Yleishallinto sisältää vuodesta 2007 lukien ravitsemis- ja siivouspalvelut = siirto osin sosiaalipalveluista ja osin teknisistä palveluista

Poissaolot sairauden ja tapaturmien vuoksi työpäivinä kaupungilla yhteensä:

	2009	2008	2007	2006	2005
Työpäivää	4 846	5 098	5 394	5 510	6 689
Työpäivää/työntekijä/vuosi	8,8	9,3	9,8	10,6	12,9
Kuntoutustuella olijat, työpäivää (eivät mukana sairauspäivissä)	478	448	753	1 068	935

6. Työterveyshuolto

Kaupungin henkilöstön työterveyshuollon kustannukset olivat seuraavat:

	2009	2008	2007	2006	2005
Korvausluokka I (=lakisääteiset palvelut)	22 852,00	19 206,61	22 270,14	16 639,44	16 170,22
Korvausluokka II (=vapaaehtoinen eli sairaanhoito)	64 505,50	80 122,65	72 192,50	55 805,44	58 635,42
Yhteensä	87 357,50	99 329,26	94 462,64	72 444,88	74 805,64
=> palkansaajaa kohti €/vuosi	166	203	190	154	159

7. Henkilöstön eläketapahtumat

Kaupungin palveluksessa olevia on jäänyt eläkkeelle seuraavasti:

	2009	2008	2007	2006	2005
Vanhuuseläkkeelle	9	6	4	8	6
Työkyvyttömyyseläkkeelle	1	3	1	7	2
Osatyökyvyttömyyseläkkeelle	0	7	5	3	1
Yksilölliselle varhaiseläkkeelle	0	0	0	0	2
Osa-aikaeläkkeelle	5	2	0	2	1
Työttömyyseläkkeelle	0	0	4	0	1
Määräaikainen kuntoutustuki	5	4	2	5	4
Yhteensä	20	22	16	25	17

8. Työhistoria

	Lukumäärä kpl					Osuus %				
	2009	2008	2007	2006	2005	2009	2008	2007	2006	2005
0 - 4 v. palvelua	236	182	188	160	152	45,0	37,1	37,8	34,0	32,3
5 - 9 v.	41	45	43	45	45	7,8	9,2	8,6	9,6	9,6
10 - 14 v.	26	29	27	20	18	5,0	5,9	5,4	4,2	3,8
15 - 19 v.	33	45	57	75	87	6,3	9,2	11,4	15,9	18,5
20 - 24 v.	68	69	78	76	76	13,0	14,1	15,7	16,1	16,1
25 - 29 v.	55	59	48	44	48	10,5	12,0	9,6	9,3	10,2
30 - 34 v.	46	46	49	46	41	8,8	9,4	9,8	9,8	8,7
35 - v.	20	15	8	5	4	3,8	3,1	1,6	1,1	0,8
Yhteensä	525	490	498	471	471	100	100	100	100	100

9. Työkyky ja työtyytyväisyys, palkkausjärjestelmä

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön työkykyä ja -terveyttä kuvaavat seuraavat tunnusluvut:

Työkykyindeksi

Kysely tehdään joka toinen vuosi. Työkykyindeksikysely on tehty aiemmin vuosina 2007, 2005 ja 2003. Vuonna 2009 kyselyn vastausprosentti oli 50,0 % (aiemmin 48,0 % / 43,5 % / 40 %). Vastanneita oli 283 kpl (aiemmin vastanneita 182 / 186 / 204 kpl). Kysely toimitettiin vuonna 2009 myös kaikille osa-aikaisille.

Indeksin mukaan kyselyyn vastanneen henkilöstön työkyky jakautui seuraavasti:

	2009		2007		2005		2003	
	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl
Erinomainen	33	93	32	58	31	58	33	68
Hyvä	45	128	42	77	40	74	41	84
Kohtalainen	19	54	20	36	24	45	22	44
Huono	3	8	6	11	5	9	4	8
Vastanneita	50,0	283	48,9	182	43,5	186	40,0	204

Työolobarometri (= työyhteisökysely)

Vuonna 2009 kysely tehtiin kaupungin omasta toimesta ns. tikkataulumenetelmällä. Vastauksia saatiin 325 kpl (235). Kyselyyn vastattiin toimipistekohtaisesti. Kyselyssä on kolmetoista eri kartoituksen kohdetta.

Asteikolla 1 – 5 (1= paras, 5 = huonoin) koettiin;

parhaiten toteutuneiksi osa-alueiksi eri työyksiköissä perustehtävän toteutuminen, keskiarvo 2,04 (v. 2008 ka. 2,23, v. 2007 ka. 2,19, v. 2006 ka. 2,24 ja v. 2005 ka. 2,19) ja tavoitteiden selkeys, keskiarvo 2,17 (v. 2008 ka. 2,29, v. 2007 ka. 2,20, v. 2006 ka. 2,25 ja v. 2005 ka. 2,39) sekä

heikoimmin toteutuneiksi ongelmien käsittely, keskiarvo 2,85 (v. 2008 ka. 2,92, v. 2007 ka. 2,88, v. 2006 ka. 3,07 ja v. 2005 ka. 3,03) ja oman työn kuormittavuus, keskiarvo 2,69 (v. 2008 ka. 2,72, v. 2007 2,87, v. 2006 ka. 3,06 ja v. 2005 ka. 3,04).

Positiivista on se, että vuonna 2009 barometriin kuuluvista 13:sta tunnusluvusta arvot paranivat 12:ssa.

Yhteenveto ja erittely hallintokunnittain kyselystä ovat liitteenä henkilöstökertomuksessa.

Palkkausjärjestelmät

Kuntien palveluksessa olevan henkilöstön palkkausjärjestelmät ovat uudistuneet viime vuosina. Ikaalisten kaupungin kohdalla on uudistuksissa edetty seuraavasti:

Vuonna 2004 toteutettiin KVTES -sopimusallalla 1.12.2003 voimaan tulleen työn vaativuuden arviointiin perustuvan palkkausjärjestelmän käyttöönoton kaksi ensimmäistä vaihetta (1. vaihe toukokuussa takautuvasti

1.12.2003 lukien ja 2. vaihe 1.9.2004 lukien). Kolmas ja viimeinen vaihe toimeenpantiin 1.9.2005 lukien. Teknisten sopimuksen alainen henkilöstö on ollut vastaavan järjestelmän piirissä jo vuodesta 1995 lukien.

KVTES -sopimusalan kattavan henkilökohtainen työsuorituksen arviointi -järjestelmän valmistelu käynnistyi ensi vaiheessa vuonna 2004, valmistui kokonaan kertomusvuonna 2005 ja pantiin maksuun 1.9.2005 lukien. Täytäntöönpanoa jatkettiin 1.9.2006 ja 1.9.2007, jonka jälkeen arviointiin perustuva henkilökohtainen palkanosa on runsaalla 1/3:lla vakituisesta henkilöstöstä. Vuonna 2008 lisättiin HPL -lisää saaneiden määrää ja otettiin käyttöön kaksiportainen järjestelmä. Yhteisen sopimuksen mukaisesti lisää ei myönnetty vuonna 2009.

OVTES -sopimusallalla otettiin vuonna 2007 käyttöön sopimukseen 1.3.2007 sisältynyt työn vaativuuden arviointiin perustuva palkkausjärjestelmä., sen ensimmäinen vaihe. Täytäntöönpanoa jatkettiin 2. vaiheella 1.3.2008. Lopullisesti täytäntöönpano toteutettiin vuonna 2009.

10. Henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 3 -jäseninen henkilöstöjaosto, jonka tehtäviin kuuluvat mm. päättäminen Kunnallisen Työmarkkinalaitoksen tekemien kaupunkia sitovien sopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta, soveltamisesta ja palkoista kaupungin ylintä johtoa (kaupunginjohtaja, talousjohtaja, kaupunginsihteeri ja osastopäälliköt) lukuun ottamatta. Henkilöstöjaosto vastaa myös paikallisneuvotteluista. Jaoston puheenjohtajana on toiminut Mika Kyrönviita. Vuonna 2009 henkilöstöjaosto kokoontui kuusi kertaa. Paikallisneuvotteluja käytiin useita.

Kaupungin palkka-asiamiehenä ja samalla esittelijänä/sihteerinä kaupunginhallituksen henkilöstöjaostossa on toiminut ovo. talousjohtaja Kalle Mäkelä.

11. Paikallinen virka- ja työehtosopimus

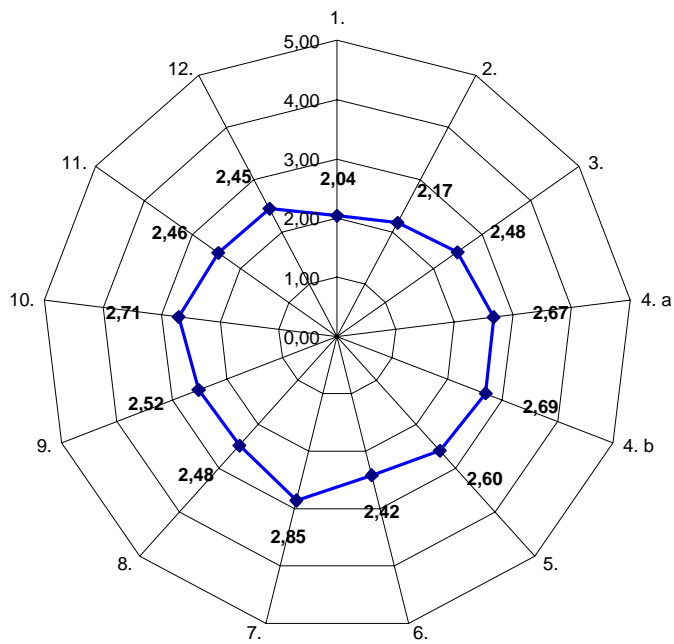
Kaupunki teki vuonna 2009 yhden työntekijäjärjestön kanssa paikallisen 'Virka- ja työehtosopimuksen Ikaalisten kaupungin henkilöstön mahdollisuudesta sopia vapaehtoisesti ylimääräisestä vapaasta vuonna 2009'. Mahdollisuus yhtyä sopimuksen mukaiseen käytäntöön annettiin kuitenkin koko kaupungin henkilöstölle. Sopimuksen avulla saavutettiin n. 39 t€:n säästö lomarahoiissa.

12. Yhteistyötoimikunta

Kaupungin yhteistyötoimikuntaan kuuluu 12 jäsentä, joista viisi edustaa kaupunkia/työantajaa ja seitsemän järjestöjä. Järjestöjen edustajista kaksi on työsuojeluvaltuutettuja, koska yt -toimikunta hoitaa myös työsuojelutoimikunnan tehtävät. Puheenjohtajana toimi järjestöjen edustajana Tuomo Mäkinen/JHL ry ja ulkopuolisena sihteerinä työsuojelupäällikkö Teijo Jokinen. Vuonna 2009 toimikunta kokoontui kolme (3) kertaa.

Työyhteisökysely 2009

(1 paras 5 huonoin)

1. Perustehtävän toteutuminen
2. Tavoitteiden selkeys
3. Työsuunnittelu
- 4 a. Töiden kuormittavuus omassa työyhteisössäsi
- 4 b. Miten koet oman työsi kuormittavuuden?
5. Kokousten toimivuus
6. Työyhteisön sisäinen ilmapiiri
7. Ongelmien käsittely
8. Työyhteisön johtaminen
9. Pelisäännöt
10. Tiedonkulku
11. Työstä saatu palaute
12. Suhteet muihin yksiköihin

Työyhteisökysely 2009 (1 paras ja 5 huonoin)

	Sos. terv.	Tekninen	Koulutoimi	Kulttuuri- ja vapaa-aika	Sivistys	Hallinto	Keskiarvo
1.	2,11	2,12	1,77	2,00	1,79	2,14	2,04
2.	2,36	2,20	1,86	2,11	1,90	2,22	2,17
3.	2,67	2,64	2,15	2,44	2,08	2,54	2,48
4. a	2,95	2,70	2,33	2,61	2,28	2,75	2,67
4. b	2,99	2,50			2,51	2,77	2,69
5.	2,89	2,60	2,48	3,11	2,22	2,68	2,60
6.	2,50	2,48	2,20	2,11	2,24	2,44	2,42
7.	2,94	3,13	2,42	3,22	2,55	2,80	2,85
8.	2,76	2,35	2,18	3,13	2,13	2,69	2,48
9.	2,64	2,63	2,20	2,38	2,31	2,48	2,52
10.	2,97	2,70	2,20	2,63	2,23	2,94	2,71
11.	2,78	2,16	2,30	2,25	2,31	2,58	2,46
12.	2,60	2,16	2,57	2,00	2,55	2,47	2,45

1. Oman työyhteisön perustehtävän toteutuminen
2. Oman työyhteisön tavoitteiden selkeys
3. Työsuunnittelu - Kuinka tarkoituksenmukaisia ovat töiden sisällöt, aikataulut, työnjaot ja menetelmät?
- 4 a. Onko töiden kuormittavuus omassa työyhteisössäsi sopiva?
- 4 b. Miten koet oman työsi kuormittavuuden?
(Kaikista toimipisteistä ei toimitettu 4. a ja 4. b kohtaa erikseen)
5. Kokousten toimivuus - Miten työyhteisön palaverit ja työkokoukset toimivat?
6. Työyhteisön sisäinen ilmapiiri
7. Ongelmien käsittely - Tunnistetaanko / tuodaanko ongelmia esille ja toisaalta käsitelläänkö ja ratkaistaanko niitä?
8. Johtaminen - Miten oman työyhteisösi johtaminen on toiminut?
9. Pelisäännöt - Noudatetaanko työyhteisössäsi sovittuja pelisääntöjä?
10. Tiedonkulku
11. Työstä saatu palaute - Palaute annetaan aina rakentavassa hengessä. Se voi olla joko myönteistä tai kielteistä.
12. Suhteet muihin yksiköihin - Miten yhteistyö toimii muiden yksiköiden kanssa?

Vastauksia tuli 325 kpl.

IKAALISTEN KAUPUNKI

VUODEN 2009 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Ikaalisissa 29.3.2010

IKAALISTEN KAUPUNGINHALLITUS

Matti Äijö

Mirjami Haavisto

Liisa Heinola-Lehtokorpi

Ari Heiska

Mika Kyrönviita

Anne Mäkelä

Aimo Salo

Tapio Tienari

Sonja Vuorela

Tero Nissinen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Ikaalisissa

Oy Auditor Ab JHTT-yhteisö

Tilintarkastaja, JHTT

Ikaalisten kaupunki
Valtakatu 5-7
PL 33, 39501 IKAALINEN

p. (03) 450 11
faksi (03) 4501 206
sähköposti: kanslia@ikaalinen.fi